

Ι, ι, ιῶτα, τό, άκλιτο, το ένατο γράμμα του ελλ. αλφαβ.· ως αριθμός **ι´** = 10, **ι** = 10.000. Το **ι** με υπογεγραμμένη ονομαζόταν *προσγεγραμμένον*, *adscriptum*, και γραφόταν έτσι έως τον 13ο αιώνα, π.χ. *τῶι* (όχι *τῷ*), όπως γίνεται ακόμα με τα κεφαλαία γράμματα **ΤΩΙ**.

Μεταβολές του **ι**: **1.** Δωρ. **ι** αντί **υ**, σε γ´ πληθ. και μετχ. ενεστ., όπως *φιλέοισι*, *έοῖσα* αντί *φιλέουσι* κ.λπ.· ομοίως, *Μοῖσα*, *Άρέθοισα* αντί *Μοῦσα*, *Άρέθουσα*, κ.λπ.· προσθήκη του **α** σε μερικά επίθ., και στη μετχ. αορ. **α´**, όπως *μέλαις*, *τάλαις*, *ρίψαις* αντί *μέλας*, *τάλας*, κ.λπ.· και σε αιτ. πληθ. θηλ. **α´** κλίσης, όπως *ταῖς νύμφαις* αντί *τάς νύμφας*. **2.** Βοιωτ. και Λακων. αντί **ε**, όπως *σιός*, *σεῖος* αντί *θεός*, *θεῖος*. **3.** το **ι** συχνά μετατρέπεται σε **ει**, από όπου *εἴλλω*, *ἴλω*, *εἴλη*, *ἴλη*, *εἶρην*, *ίρην*· το **ι** μερικές φορές υποκαθίσταται από το **ε**, όπως *έστία*, *Ιων. ιστίη*· συχνά παρεμβάλλεται για να επιμηκύνει τη συλλαβή, π.χ. *εῖν*, *εῖς*, *ξεῖνος*, *κεινός*, *πνείω*, *ύπεῖρ*, *διαί*, *μεταί*, *παραί*, αντί *έν*, *ές*, κ.λπ. Η ποσότητα του **ι** ποικίλλει.

-ί[ι], γιώτα δεικτικό, στην κοινή Αττ. (όχι στους Τραγ.) προστίθεται στο τέλος δεικτ. αντων., προκειμένου να επιτείνει τη σημασία τους, όπως στα *ούτοσί*, *αὐτήϊ*, *τουτί*, Λατ. *hicce*· *έκεινοσί*, *όδί*, *ταδί*, *τοσουτονί*, *τοσονδί*, *τυννουτοσί*, κ.λπ.· επίσης σε δεικτ. επιρρ., όπως *ούτωσί*, *ώδί*, *ένθαδί*, *δευρί*, *νυνί*.

ἴ, ονομ. της αυτοπαθ. αντων. *οὔ*, Λατ. *sui*, σε Πλάτ.· *δοτ. ἴν αὐτῷ*, Λατ. *sibi ipsi*, *έαυτῷ*, σε Ησίοδ.· *ίν* (εγκλιτ.), σε Πίνδ.

ιά, *Ιων. ιή*, **ή**, φωνή, κραυγή, Χρησμ. παρ' *Ηροδ.*, *Αισχύλ.*, *Ευρ.*

ἴα, *ιής*, **ιή**, **ἴαν**, αρχ. *Ιων.* θηλ. του *εἷς*, αντί *μία*, *μῆς*, κ.λπ.

ιά, **[ι]**, **τά**, ετερόκλ. πληθ. του *ίός*, βέλη, σε *Ομήρ.* *Ιλ.*

ιάθην[α], *Παθ.* αόρ. του *ιάομαι*.

ιαιβοῖ[ι], κωμ. επιφών. αντί *αἴβοῖ*, σε *Αριστοφ.*

ιαίνω, αόρ. **α´** *ἴηνα*, Δωρ. *ἴανα* — *Παθ.* αόρ. **α´** *ιάνθην*. **1.** ζεσταίνω,

θερμαίνω, σε *Ομήρ.* *Οδ.* **2.** λιώνω, τήκω — *Παθ.*, λιώνομαι, στον *ιδ.* **3.**

θερμαίνω, αναζωπυρώνω, φαιδρύνω, ευθυμώ, Λατ. *fovere*, *θυμὸν ιαίνειν*, στο *ιδ.* κ.λπ. — *Παθ.*, *έν φρεσὶ θυμὸς ιάνθη*, στο *ιδ.*· *μέτωπον ιάνθη*, το πρόσωπό της μαλάκωσε, σε *Ομήρ.* *Ιλ.*· με *δοτ.* *πράγμ.*, ευφραίνομαι, νιώθω ευχαρίστηση με κάτι, σε *Ομήρ.* *Οδ.*

Ίακχάζω, φωνάζω *Ίακχος*· με σύστ. *αντ.*, *ιακχάζειν φωνήν*, εκφέρω την κραυγή *Ίακχος*, σε *Ηρόδ.*

Ίακχεῖον, τό (*Ίακχος*), ναός του Βάκχου, σε *Πλούτ.*

ιακχέω, ιακχή, βλ. [ιαχέω](#), [ιαχή](#).

ιάκχιος, -ία, -ιον, βακχικός, σε *Σοφ.*

Ίακχος, ό (**ιαχέω**)· **1.** *Ιακχος*, αποκρυφιστικό όνομα του Βάκχου, σε *Αριστοφ.* κ.λπ. **2.** πανηγυρικός ύμνος προς τιμήν του Βάκχου, σε *Ηρόδ.* κ.λπ.

ἰάλεμίστρια, *Ιων.* **ιήλ-**, **ή**, γυναίκα που θρηνολογεί, μοιρολογίστρα, σε *Αισχύλ.*

ιάλεμος[α], *Ιων.* **ιήλ-**, **ό**, **I**. θρήνος, οδυρμός, θρηνητικό άσμα, σε *Αισχύλ.*, *Ευρ.* **II.** ως επίθ., ατυχής, μελαγχολικός, σε *Θεόκρ.* (πιθ. από κραυγή *ιή*).

ιάλλω, μέλ. *ιάλῶ*, αόρ. **α´** *ἴηλα*. **I. 1.** στέλνω, ρίχνω *όἷστον ἀπό νευρῆφιν ἴαλλεν*, σε *Ομήρ.* *Ιλ.*· *έπ' όνείατα χεῖρας ἴαλλον*, άπλωσαν τα χέρια τους προς τα φαγητά, σε *Όμηρ.*· *περὶ χερσὶ δεσμὸν ἴηλα*, έδεσα αλυσίδες γύρω από τα χέρια, σε *Ομήρ.* *Ιλ.* **2.** επιτίθεται, προσβάλλω, κάνω επιδρομή, *άτιμήσιν ἴαλλειν τινά*, προσβάλλω με λαιδορίες κάποιον, ατιμάζω, σε *Ομήρ.* *Οδ.* **3.** αποστέλλω, σε *Θεόγν.*, *Αισχύλ.* **II.** αμτβ. (ενν. *έαυτόν*), αποπέμπω τον εαυτό μου, δηλ. φεύγω, τρέχω, δραπετεύω, σε *Ησίοδ.*

ιαλτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ., αυτός που αποπέμπεται, εξαποστέλλεται, σε Αισχύλ.

ἰᾱμα, Ιων. **ἱημα, -ατος, τό (ἰάομαι)**· **I.** μέθοδος ἰασης, γιатρειά, θεραπεία, γιатρικό, σε Ηρόδ., Θουκ. **II.** = *ἱασις*, σε Κ.Δ.

ιαμβεῖος, -ον (ἱαμβος)· **I.** ιαμβικός, *μέτρον*, σε Αριστοφ. **II. 1.** ως ουσ., *ιαμβεῖον, τό*, ιαμβικός στίχος, σε Αριστοφ., Πλάτ. **2.** ιαμβικό μέτρο, σε Αριστ.

ιαμβειο-φάγος, ὁ (φᾱγεῖν), αυτός που τρώει τους ἰάμβους ή πιθ. αυτός που τους καταστρέφει κατά την απαγγελία, σε Δημ.

ιαμβιάζω, = το επόμ., σε Ανθ.

ιαμβίζω, επιτίθεμαι σε κάποιον με ἰάμβους, σατυρίζω, λοιδορώ, κακολογώ, *τινά*, σε Αριστ.

ιαμβικός, -ή, -όν, ιαμβικός, σε Αριστ.

ιαμβοποιέω, συνθέτω ἰάμβους, σε Αριστ.

ιαμβο-ποιός, ὁ (ποιέω), δημιουργός ἰάμβων, σε Αριστ.

ἱαμβος, ὁ, I. ἱαμβος, μετρικός πόδας που αποτελείται από μία βραχεία και μία μακρά συλλαβή, όπως το *ἐγώ*, σε Πλάτ. κ.λπ. **II. 1.** ιαμβικός στίχος, τρίμετρος, σε Ηρόδ., Αριστοφ. **2.** ιαμβικό ποίημα, σατυρικό, υβριστικό ποίημα, σε Πλάτ. (από το *ἰάπτω* 2, επειδή οι ἱαμβοί ήταν οι πρώτοι που χρησιμοποιήθηκαν από τους σατυρικούς ποιητές Αρχίλοχο και Ιππώνακτα· απ' όπου *criminosi Iambi*, σε Ρήτ.).

Ἰάν, ὁ, συνηρ. αντί *Ἰάων*, αυτός που κατάγεται από την Ιωνία, σε Αισχύλ. (γεν. πληθ. *Ἰάνων* με ᾱ).

ἰάνθην, Παθ. αόρ. α' του *ἰαίνω*.

ἰάομαι, προστ. *ἰᾶ*, μέλ. *ἰάσομαι* [*ā*], Ιων. *ἰήσομαι*, αόρ. α' *ἰᾱσάμην*, Ιων.

ἰησάμην — Παθ., βλ. κατωτ. (*ἰᾶ*, σε Όμηρ. κ.λπ.· έπειτα επίσης *ἱ*)· **I.** θεραπεύω, γιатρεύω, σε Όμηρ. κ.λπ.· μεταφ., *ἀδικίαν ἰᾶσθαι*, σε Ευρ.· παροιμ., *μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰᾶ*, δηλ. μην κάνεις το κακό χειρότερο, σε Ηρόδ. **II.** αόρ. α' *ἰάθην* [*ā*] πάντοτε Παθ., γιатρεύομαι, ανανήφω, επανακάμπτω, σε Ανδοκ., Κ.Δ.· ομοίως, παρακ. *ἰᾱμαι*, σε Κ.Δ.

Ἰᾱοναῦ[ι], βαρβαρισμός αντί *ᾱ Ἰᾶον* (κλητ.), ω Ἰωνα, σε Αριστοφ.

Ἰᾱονες[ā], οἱ, εκτεταμ. αντί *Ἰᾱνες*, Ἰᾱνες, στους οποίους περιλαμβάνονται κατά τον Όμηρο οι κάτοικοι της Αττικής και των Μεγάρων, σε Ομήρ. Ιλ.· στα Περσικά, = *Ἑλλήνες*, σε Αισχύλ.· ενικ. *Ἰᾶων*, σπάνιος, σε Θεόκρ.· **Ἰαόνιος, -α, -ον**, Ιωνικός, Ελληνικός, σε Αισχύλ.· Αθηναϊκός, σε Χρησμ. παρά Πλουτ.

ἰάπτω, μέλ. -*ψω*, πέμπω, στέλνω, ρίχνω, σε Όμηρ.· *κατὰ χροᾶ ἰάπτειν* (ενν. *τὰς χεῖρας*), εκτείνουν τα χέρια έναντια στο σώμα, δηλ. χτυπούν το στήθος από λύπη, σε Ομήρ. Οδ. **1.** λέγεται για βλήματα, εξακοντίζω, ρίπτω, εξαπολύω, σε Αισχύλ.· *ἰάπτειν ὀρχήματα*, ξεκινώ το χορό, την ὀρχηση, σε Σοφ. **2.** προσβάλλω με τα λόγια, επιτίθεμαι, πλήττω, στον ιδ.· τραυματίζω, *ἰάπτειν τινὰ ἐς ὅστέον ἄχρις*, σε Θεόκρ. — Παθ., *ἰάπτομαι ἄλγεσιν ἤτορ*, σε Μόσχ.

Ἰᾱπυξ, Ιων. **Ἰήπυξ, -ῦγος, ὁ, I.** ΒΔ ή ΔΒΔ άνεμος, σε Αριστ. **II.** **Ἰᾱπῦγες**, Ιων.

Ἰήπυγες, οἱ, λαός, πληθυσμός της Νότιας Ιταλίας, σε Ηρόδ.· ή **Ἰᾱπῦγία**, Ιων.

Ἰηπῦγίη, η χώρα των Ιαπύγων, στον ιδ.· επίθ. **Ἰᾱπύγιος, -α, -ον**, Ιαπυγικός, σε Θουκ.

Ἰᾱς, -ᾱδος, ή, επίθ. θηλ. του *Ἰᾶων*, *Ἰᾱων*· **I.** Ιωνική, σε Ηρόδ., Θουκ. **II. 1.** ως ουσ. (ενν. *γυνή*), γυναίκα που κατάγεται από την Ιωνία, σε Ηρόδ. **2.** (ενν. *γλῶσσα*), η Ιωνική διάλεκτος, σε Λουκ.

ἰᾱσί[ι], γ' πληθ. ενεστ. του *εἶμι* (Λατ. *ibo*).

ἰᾱσι[ι], αντί *ἰέασι*, γ' πληθ. ενεστ. του *ἵημι*.

ιάσιμος[ιᾱ], -ον (ιάομαι), αυτός που μπορεί να γιατρευτεί, θεραπεύσιμος, αντίθ. προς το *άνιατος*, σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ.· μεταφ., αυτός που καταπραύνεται εύκολα, σε Ευρ.

ἱᾱσις[ι], -εως, ἡ (ιάομαι), θεραπεία, τρόπος θεραπείας, ίαση, γιαιτρεία, Λατ. *medela*, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.

ἱασπις, -ιδος, ἡ, εἶδος πολύτιμου λίθου, σε Πλάτ. (ξένη λέξη).

Ἰαστί[ι], επίρρ. (*Ἰάς*)· **1.** κατά τον Ιωνικό τρόπο, αντίθ. προς το *Δωριστί*, σε Πλάτ. **2.** κατά τον Ιωνικό μουσικό σκοπό, την Ιωνική μελωδία (λέγεται για τη μουσική), στον ιδ. **3.** στην Ιωνική διάλεκτο, σε Λουκ.

Ἰασώ, -όος, συνηρ. -οῦς, ἡ, κλητ. *Ἰασοῖ (ιάομαι)*, η Ιασώ, θεότητα της ίασεως και της υγείας, σε Αριστοφ.

ἱατήρ[ι], Επικ. **ἱητήρ, -ἥρος, ὁ**, ποιητ. αντί *ιατρός*, σε Ομήρ. Ἰλ. κ.λπ.· μεταφ., *ιατήρ κακῶν*, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.

ἱᾱτο, γ' ενικ. παρατ. του *ιάομαι*.

ἱᾱτορία, ἡ, τέχνη της θεραπείας, ιατρική, σε Σοφ.

ἱᾱτός, -ἡ, -όν (ιάομαι), αυτός που μπορεί να θεραπευτεί, θεραπεύσιμος, ιάσιμος, σε Πίνδ., Πλάτ.

ἱᾱτρεία, ἡ (ιατρεύω), ιατρική φροντίδα, περίθαλψη· μεταφ., θεραπεία, διόρθωση, σε Αριστ.

ἱᾱτρεῖον, τό (ιατρός), εργαστήριο γιατρού, θεραπευτήριο, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἱᾱτρευμα, -ατος, τό, = *ἵαμα*, στη Ρητορ., τρόπος «θεραπείας» που εφαρμόζεται από τον ρήτορα κατά της αδιαφορίας του ακροατηρίου του, σε Αριστ.

ἱᾱτρευσις, -εως, ἡ, = *ιατρεία*, σε Πλάτ.

ἱᾱτρεύω, μέλ. -σω (*ιατρός*), **1.** περιποιούμαι ιατρικά, θεραπεύω, σε Πλάτ. — Παθ., βρίσκομαι υπό ιατρική φροντίδα, στον ιδ. **2.** απόλ., εξασκώ την ιατρική τέχνη, το ιατρικό επάγγελμα, σε Αριστ.

ἱᾱτρικός, Ἰων. ἱητρικός, -ἡ, -όν (ιατρός)· I. αυτός που χαρακτηρίζει ή αναφέρεται στον γιατρό· *ἡ ἱατρική* (ενν. *τέχνη*), ιατρική (ως επιστήμη), σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ. **II.** έμπειρος στην ιατρική επιστήμη, σε Πλάτ.· μεταφ., *ιατρικός περὶ τὴν ψυχὴν*, στον ιδ.

ἱᾱτρό-μαντις, -εως, ὁ, γιατρός και μάντης μαζί, λέγεται για τον Απόλλωνα και τον Ασκληπιό, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· μεταφ., *φρενῶν ἱατρόμαντις*, σε Αισχύλ.

ἱᾱτρός[ι], Ἰων. ἱητρός, ὁ (ιάομαι), όπως το *ιατήρ*· **I.** αυτός που θεραπεύει, γιατρός ή χειρουργός (έννοιες για τις οποίες δεν φαίνεται να υπήρχε κάποια επαγγελματική διαφοροποίηση, διάκριση μεταξύ των δύο κλάδων), σε Ομήρ. Ἰλ. κ.λπ.· *ιατρός ὀφθαλμῶν, ὀδόντων*, οφθαλμίατρος, οδοντίατρος, σε Ηρόδ.

II. μεταφ., *ιατρός πόνων*, σε Πίνδ.· *ὀργῆς νοσοῦσης εἰσὶν ἱατροὶ λόγοι*, σε Αισχύλ.

ἱᾱτρο-τέχνης, -ου, ὁ (τέχνη), αυτός που εξασκεί την ιατρική τέχνη, σε Αριστοφ.

ἱαττάται, σχετλιαστ. επιφών., = *φεῦ, οἴμοι, αχ!* αλίμονο!, σε Αριστοφ.· επίσης, **ἱατταταιᾶξ**, στον ιδ.

ἱαῦ, φωνή ως απάντηση στην κλήση κάποιου, με την έννοια «παρών!», «εδώ είμαι!», σε Αριστοφ.

ἱαυοῖ, επιφών. χαράς, σε Αριστοφ.

ἱαύω, Ἰων. παρατ. *ἱαύεσκον*, μέλ. -σω, αόρ. α' *ἱαυσα (ᾶω, ᾶμι)*· κοιμάμαι, διανυκτερεύω, καταλύω, σε Όμηρ.· με σύστ. αντ., *οὔτ' ἐννυχίαν τέρψιν ἱαύειν*, ούτε ν' απολαύσω την τέρψη του νυχτερινού ύπνου, σε Σοφ.

ι-ἄφότης[ι], -ου, ὁ (ιός, ἀφίημι), τοξότης, σε Ανθ.

ἰᾶχέω, μέλ. -ήσω, αὐρ. α' *ἰάχῃσα*. **I. 1.** κραυγάζω, κράζω, φωνάζω, όπως το *ἰάχω*, σε Ευρ. κ.λπ.· με σύστ. αντ., *ἰαχεῖν μέλος*, στον ἰδ.· *ἁοιδάν*, σε Αριστοφ. **2.** θρηνώ, οδύρομαι για, σε Ευρ. **II.** λέγεται για πράγματα, ηχώ, παράγω ήχο, αντηχώ, σε Ομηρ. Ὑμν., Ευρ.

ιαχή, ἡ (ἰάχω), κραυγή, βοή, φωνή, θρήνος, σε Όμηρ.· επίσης, κραυγή χαράς, *ἰαχὰ ὑμεναίων*, σε Πίνδ., Τραγ.

ἰάχημα, -ατος, τό (ἰᾶχέω), κραυγή, βοή, συριγμός, σφύριγμα ερπετού (φιδιού), σε Ευρ.· ἦχος οργάνου, σε Ανθ.

ἰάχω[ᾱ], Ιων. παρατ. *ἰάχεσκον*, παρακ. *ἰάχα*, Επικ. θηλ. μτχ. *ἰαχυῖα*. **1.** κραυγάζω, φωνάζω, βοῶ, ξεφωνίζω, ως ἐνδειξη χαράς ή λύπης, όπως το *ἰαχέω*, σε Όμηρ.· λέγεται για τον έναρθρο λόγο, σε Ευρ., Ανθ. **2.** επίσης, λέγεται για πράγματα, ηχώ, αντηχώ, παράγω ήχο, αντιλαλώ, σε Όμηρ.· λέγεται για κύματα και για φωτιά, ξεχύνομαι, «βρυχώμαι», στον ἰδ.· λέγεται για τη χορδή του τόξου, δονούμαι, βουίζω, σφυρίζω, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για ζεστό μέταλλο μέσα σε νερό, σφυρίζω, σε Ομήρ. Οδ. **3.** με σύστ. αντ., *ἰάχω ἁοιδήν, μέλος*, ψέλνω ωδή, απαγγέλλω στίχο, σε Ομηρ. Ὑμν.· *ἰάχειν λογίων ὁδόν*, διακηρύσσω τη σημασία των χρησμών, σε Αριστοφ.· *ἰαχον* Απόλλω, ἐψελναν ὕμνους προς τιμήν του Απόλλωνα, στον ἰδ.

Ἰάων, -ονος, ὁ, βλ. **Ἰάονες**.

ἴβις, ἡ, γεν. *ἴβιος*, αιτ. *ἴβιν*, πληθ. *ἴβιες*, Ιων. *ἰβίς*· ἴβη, Αιγυπτιακό ιερό πτηνό στο οποίο απονέμονταν τιμές, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

ἴγδις, ἡ, γουδί, σε Σόλωνα, Ανθ.

ἴγμαι, παρακ. του *ἰκνέομαι*· μτχ. **ἰγμένος**.

ἰγνύα, Ιων. **ἰγνύη, ἡ** = το επόμ., μέρος πίσω από τον μηρό και το γόνατο, κνήμη, Λατ. *poples*, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ.

ἰγνύς, -ύος, ἡ, = το προηγ., από δοτ. πληθ. *ἰγνύσι*, σε Ομηρ. Ὑμν.· αιτ. *ἰγνύν*, σε Θεόκρ. (ἀγν. προέλ.).

Ἰδαῖος, -α, -ον (Ἰδη), αυτός που προέρχεται από το ὄρος Ἰδη, σε Ομήρ. Ιλ.

ιδάλιμος, -ον (ἰδος), αυτός που προκαλεί ιδρώτα, εφίδρωση, σε Ησιόδ.

ιδέ[ι], Επικ. σύνδ. *ἡδέ*, και, σε Όμηρ., Σοφ.

ιδέ, προστ. αορ. του *εἶδον*, δες, κοίταξε, σε Όμηρ.· μεταγεν. *ἴδε*.

ἴδε, Επικ., γ' ενικ. αορ. β' *εἶδον*, εἶδε.

ιδέα[ι], Ιων. **ιδέη, ἡ (ιδεῖν)**, = *εἶδος*. **I. 1.** μορφή, σε Πίνδ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** το «φαίνεσθαι», η ὕψη ενός πράγματος, αντίθ. προς την πραγματικότητά του, Λατ. *species*· *γνώμην ἔξαπατῶσ' ἰδέαι*, εξωτερικά φαινόμενα εξαπατούν το μυαλό, σε Θεόγν. **3.** εἶδος, φύση, σε Ηρόδ.· *ἐφρόνεον διαφασίας ἰδέας*, σκέπτονταν δύο τρόπους ενέργειας, στον ἰδ.· *τὰ ὄργι' ἐστὶ τιν' ἰδέαν ἔχοντα*; ποια είναι η φύση τους ή το σχήμα τους; σε Ευρ.· *καινὰς ἰδέας εἰσφέρειν*, εισάγω καινούριες αντιλήψεις, νέους τρόπους, σε Αριστοφ.· *πᾶσα ἰδέα θανάτου*, κάθε εἶδος θανάτου, σε Θουκ. **II.** στη Λογική, = *εἶδος*, συννομοταξία, εἶδος, κατηγορία, τάξη, σε Πλάτ.

ιδεῖν, απαρ. αορ. β' του *εἶδον*· Επικ. **ιδέειν**· Δωρ. **ιδέμεν**.

ιδέσθαι, Μέσ. απαρ. του *εἶδον*.

ἴδεσκον, Ιων. αντί *εἶδον*.

ιδέω, I. Ιων. αντί *ἴδω*, υποτ. αορ. β' του *εἶδον*· **II.** Επικ. αντί *εἶδῶ*, υποτ. παρακ. του *οἶδα*, γνωρίζω.

ἴδη, Δωρ. ἴδα, ἡ, Ιων. δοτ. πληθ. *ἴδησι*. **I.** δέντρο προς ξυλεία, στον πληθ., σε Ηρόδ.· στον ενικ., ξύλο, δάσος, *ἐν τῇ ἴδῃ τῇ πλείεστη*, μέσα στο πιο πυκνό σημείο του δάσους, στον ἰδ. **II.** ως κύριο ὄνομα, **Ἰδη**, η Ἰδη, δηλ. το δασώδες,

το σύνδενδρο όρος· **1.** το βουνό Ίδη στην Τροία, σε Ομήρ. Ιλ· Επικ. γεν., *Ίδηθεν μεδέων*, αυτός που βασιλεύει στην Ίδη, στο ιδ· ως επίρρ., από την Ίδη, στο ιδ. **2.** το όρος Ίδη στην Κρήτη, όπου γεννήθηκε ο Δίας.

ΐδηαι, Επικ. αντί *ΐδη*, β' ενικ. υποτ. Μέσ. αορ. β' *εΐδόμην*.

ΐδησῶ, Δωρ. μέλ. του *εΐδον*, θα δω, σε Θεόκρ.

ΐδία, βλ. **ΐδιος** IV. 2.

ΐδιαίτερος, -ατος, ανωμ. συγκρ. και υπερθ. του *ΐδιος*.

ΐδιο-βουλέω ή -εὔω (βουλή), ακολουθώ τη δική μου γνώμη, πράττω εκείνο το οποίο θεωρώ εγώ δέον, σε Ηρόδ.

ΐδιο-γνώμων, -ον, αυτός που πράττει ή ενεργεί βάσει της δικής του βούλησης, της προσωπικής του γνώμης, αυτόγνομος, αυτόβουλος, σε Αριστ.

ΐδιό-μορφος, -ον (μορφή), αυτός που έχει περίεργη μορφή, ιδιαίτερη μορφή, σε Πλούτ.

ΐδιον, τό, βλ. **ΐδιος** I. 2.

ΐδιόομαι (ΐδιος), Μέσ., κάνω κάτι δικό μου, οικειοποιούμαι, σε Πλάτ.

ΐδιος[ΐδ], -α, -ον και -ος, -ον, I. αυτός που ανήκει στον εαυτό του, ίδιος, ιδιωτικός· **1.** ιδιωτικός, ιδιαίτερος· *πρῆξις ἥδ' ἰδίη οὐ δῆμιος*, αυτή η υπόθεση είναι ιδιωτική, όχι δημόσια, σε Ομήρ. Οδ· *ΐδιος ἐν κοινῷ σταλείς*, εισάγω έναν ιδιώτη σε μια δημόσια υπόθεση, σε Πίνδ· *πλοῦτος ΐδιος καὶ δημόσιος*, ιδιωτικός και δημόσιος πλούτος, σε Θουκ· *τὰ ἰρὰ καὶ τὰ ΐδια*, ναοί και ιδιωτικά κτίρια, σε Ηρόδ. **2.** *τὰ ΐδια*, ιδιωτικές υποθέσεις, ιδιωτικά συμφέροντα, ζητήματα, αντίθ. προς τα κοινά, δημόσια, σε Θουκ· ιδιωτική περιουσία, στον ιδ· *ΐδια πράττειν*, φροντίζω για τις δικές μου υποθέσεις, σε Ευρ· *τὰ ἐμὰ ΐδια*, σε Δημ· στον ενικ., *τὸ ἡμέτερον ΐδιον*, στον ιδ· *εἰς τὸ ΐδιον*, για τον εαυτό (μου), σε Ξεν· *ἔγωγε τούμὸν ΐδιον*, τουλάχιστον σε σχέση με όσα με αφορούν, σε Λουκ. **II.** ιδιαίτερος, ξεχωριστός, διακεκριμένος, *ἔθνος ΐδιον*, σε Ηρόδ· *ΐδιοί τινες θεοί*, σε Αριστοφ· *ΐδιον ἢ ἄλλοι*, ξεχωριστό και διαφορετικό από τους άλλους, σε Πλάτ· ασυνήθιστος, παράδοξος, περίεργος, *ΐδιοῖσιν ὕμεναίοισι*, σε Ευρ. **III.** ομαλ. συγκρ. *ΐδιώτερος*· υπερθ. *ΐδιώτατος*, σε Δημ· μεταγεν., *ΐδιαίτερος, -αίτατος*, σε Αριστ. **IV. 1.** επίρρ., **ΐδίως**, ειδικά, ιδιαίτερα, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** επίσης, **ΐδία**, Ιων. **-ιη**, ως επίρρ., μεμονωμένα, ιδιαιτέρως, ξεχωριστά, κατ' ιδίαν, σε Ηρόδ. κ.λπ· *οὔτε ΐδία οὔτε ἐν κοινῷ*, σε Θουκ· *καὶ ΐδία καὶ δημοσία*, στον ιδ· με γεν., *ΐδία τῆς φρενός*, ξέχωρα από..., έξω από..., σε Αριστοφ.

ΐδιό-στολος, -ον (στέλλω), οπλισμένος με δικά του έξοδα, σε Πλούτ·

ΐδιόστολος ἔπλευσε, έπλευσε με το δικό του πλοίο, στον ιδ.

ΐδιότης, -ητος, ή (ΐδιος), ιδιαίτερη φύση, διαφορετική ποιότητα ή ουσία, ιδιότητα, σε Ξεν.

ΐδιώ[ΐδ-], χρησιμ. μόνο στον Μέσ. τύπο *ΐδιόομαι*.

ΐδιώ[ΐδ-], (ΐδος), ιδρώνω, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ.

ΐδίως, επίρρ. του *ΐδιος* IV. 1.

ΐδίωσις, -εως, ή (ΐδιόομαι), διάκριση, διαστολή, χώρισμα, σε Πλάτ.

ΐδιωτεία, ή, I. ιδιωτική ζωή ή ενασχόληση, σε Ξεν., Πλάτ. **II.** σκαιότητα, φορτικότητα, έλλειψη ανατροφής, σε Λουκ.

ΐδιωτεύω, μέλ. *-σω, I.* είμαι ιδιώτης, δηλ. ζω μακριά από τη δημόσια ζωή, σε Πλάτ., Ξεν· λέγεται για χώρα, ανάξια λόγου, σε Ξεν. **II.** εξασκώ σαν ιδιώτης το επάγγελμά μου, λέγεται για γιατρό, σε Πλάτ. **III.** με γεν. πράγμ., είμαι άπειρος σε κάτι, *τῆςἀρετῆς ΐδιωτεύω*, στον ιδ.

ΐδιώτης, -ου, ό (ΐδιος)· I. ιδιώτης, πολίτης σαν μεμονωμένο άτομο· *ζυμφέροντα καὶ πόλεσι καὶ ΐδιώταις*, σε Θουκ. κ.λπ. **II. 1.** κάποιος που διάγει

ιδιωτικό βίο, ιδιωτεύει, αντίθ. προς αυτόν που συμμετέχει στα πολιτικά θέματα ή κατέχει δημόσιο αξίωμα, σε Ηρόδ., Αττ.· αντίθ. προς το *στρατηγός*, απλός στρατιώτης, σε Ξεν. **2.** κοινός άνθρωπος του λαού, πληβείος, σε Πλούτ. **3.** ως επίθ., *ιδιώτης βίος*, ιδιωτικός τρόπος ζωής, οικογενειακή, σπιτική ζωή, σε Πλάτ. **III. 1.** αυτός που δεν έχει επαγγελματική γνώση ή επάρκεια, αυτός που δεν ασχολείται με καμιά επιστήμη ή τέχνη, «ανειδίκευτος», ανίδεος· *ιατρός και ιδιώτης*, σε Θουκ.· αντίθ. προς το *ποιητής*, πεζογράφος, σε Πλάτ.· αντίθ. προς τον εκπαιδευμένο στρατιώτη, σε Θουκ.· επίσης, αντίθ. προς τον ειδικευμένο τεχνίτη, σε Πλάτ. **2.** με γεν. πράγμ., αγύμναστος, ανειδίκευτος, άπειρος σε κάτι, Λατ. *expers, rudis*· *ιδιώτης ιατρικής*, στον ιδ.· επίσης, *ιδιώτης κατά τι*, σε Ξεν. **3.** γενικά, άπειρος, αδιδακτος, αμαθής, στον ιδ., σε Δημ.

IV. ιδιώται, εγγενείς πολίτες, αντίθ. προς το *ξένοι*, σε Αριστοφ.

ιδιωτικός, -ή, -όν, I. αυτός που χαρακτηρίζει ή αναφέρεται σε ιδιώτη, ιδιωτικός, σε Ηρόδ., Αττ. **II.** μη κατασκευασμένος με τους κανόνες της τέχνης, άξεστος, άτεχνος, ερασιτεχνικός, σε Πλάτ. — επίρρ., *ιδιωτικῶς τὸ σῶμα ἔχειν*, δηλ. παραμελώ τις γυμναστικές ασκήσεις, σε Ξεν.

ἴδμεν, Ιων. και Δωρ. αντί *ἴσμεν*, α' πληθ. του *οἶδα*: **ἴδμεν, ἴδμεναι**, Επικ. αντί *εἰδέναι*, απαρ. του *οἶδα*.

ἴδμοσύνη, ή, γνώση, εμπειρία, σε Ηρόδ.

ἴδμων, -ον, γεν. -ονος (*ἴδμεν*), πεπειραμένος, έμπειρος, ειδήμων· *τινός*, σε κάτι, σε Ανθ.

ιδνόομαι, αόρ. α' *ιδνώθην*, Παθ., κάμπτομαι, κυρτώνω, συστέλλομαι, ιδίως, λόγω πόνου, σε Ομήρ. Ιλ.· *ιδνωθείς όπισω*, λύγισε προς τα πίσω, λέγεται όταν κάποιος ρίχνει τη σφαίρα προς τα πάνω, σε Όμηρ.

ιδοίαιτο, Ιων. αντί *ἴδοιντο*, γ' πληθ. Μέσ. ευκτ. του *εἶδον*.

ιδοῖσα, Δωρ. αντί *ιδοῦσα*, θηλ. μτχ. του *εἶδον*.

Ἴδο-μενεύς, -έως, Επικ. **-ἦος, ό**, αρχηγός των Κρητών· κυρίως αρχικά, δύναμη, ισχύς της Ἰδης (στην Κρήτη), σε Ομήρ. Ιλ.

ἴδον, Επικ. αντί *εἶδον*.

ἴδος, -εος, τό, 1. ισχυρή θερμότητα, όπως η θερμότητα των κυνικών καυμάτων, σε Ησιόδ. **2.** ιδρώτας.

ιδού, I. προστ. Μέσ. αορ. β' του *εἰδόμην*. **II. 1.ιδού**, ως επίρρ., να! ιδού! ορίστε! σε Σοφ.· *ιδού, δέχου*, να! πάρε (το)!, Λατ. *en tibi!*, στον ιδ. κ.λπ.· καλά! όπως θέλεις!, σε Αριστοφ. **2.** χρησιμοποιείται στην εμπαικτική επανάληψη των λόγων κάποιου, μάλιστα! *ιδού γ' ἄκρατον*, α! βέβαια, κρασί!, στον ιδ.

ιδρεία, Ιων. **-είη, ή**, γνώση, εμπειρία, πείρα, ικανότητα, *ιδρείη πολέμοιο*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἴδρις, γεν. *ἴδριος*, Αττ. *ἴδρεως*, ό, ή, ουδ. *ἴδρι*, κλητ. *ἴδρι*, πληθ. *ἴδριες* (*ἴδμεν*)· **1.** έμπειρος, ειδήμων, ικανός, σε Ομήρ. Οδ.· με γεν. πράγμ., σε Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ.· με απαρ., γνωρίζοντας (κανείς) πώς να πράξει, σε Ομήρ. Οδ. **2.** *ἴδρις*, μόνο στο «Έργα και Ημέρα» του Ησιόδου (στ. 776), προνοητικός, δηλ. το μυρμήγκι, σε Ησιόδ.

ιδρόω[ι], Επικ. μτχ. *ιδρώνων*, μέλ. -ώσω, αόρ. α' *ἴδρωσα*, παρακ. *ἴδρωκα* (*ἴδος*)· ιδρώνω, επιδρώνω, σε Όμηρ. (ιδίως σε Ομήρ. Ιλ.)· *ἵππους ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας*, σε Ομήρ. Οδ.· *ιδρώσει τελαμών*, θα βραχεί από τον ιδρώτα του πολεμιστή, σε Ομήρ. Οδ.· με σύστ. αντ., *ιδρῶθ' ὃν ἴδρωσα*, στο ιδ.· αυτό το ρήμα, όπως το αντώνυμο *ρίγῶ*, συναιρείται ανώμαλα σε *ωκαι φ* αντί *ου και οι*· θηλ. μτχ. *ιδρῶσα, -αι*, σε Ομήρ. Ιλ., εκτετ. τύπος *ιδρώουσα*, αιτ. αρσ. *ιδρώοντα, -οντας*· αλλά σε Ξεν. *ιδροῦντι*, όχι *ιδρῶντι*.

ιδρύθην[ῃ], Παθ. αόρ. α' του *ιδρύω*.

ἱδρῡμα, -ατος, τό (ιδρύω)· **1.** θεμελιωμένο οικοδόμημα ή κτίριο, ίδρυμα, σε Πλούτ. **2.** όπως το *ἔδος*, ναός, ιερό, σε Ηρόδ., Αισχύλ., Ευρ. **3.** *τὸ σὸν ἱδρυμα πόλεως*, προπύργιο, στήριγμα της πόλης, Λατ. *columen rei*, σε Ευρ.

ἱδρῡμαι, Παθ. παρακ. του *ιδρύω*.

ἱδρῡσις, -εως, ἡ (ιδρύω)· **1.** ίδρυση, ανέγερση, οικοδόμηση, λέγεται για ιερά, σε Πλάτ. **2.** *Ἐρμέω ἱδρῡσις*, αγάλματα του Ερμή, σε Ανθ.

ιδρῡτέον, ρημ. επίθ. του *ιδρύω*· **I.** πρέπει να ιδρύσουμε, σε Αριστοφ. **II.** Παθ., *ιδρῡτέον*, πρέπει να παραμείνει αργός, άπρακτος, σε Σοφ.

ιδρύω, μέλ. -ύσω, αόρ. α' *ἱδρῡσα*, παρακ. *ἱδρῡκα* — Παθ., αόρ. α' *ιδρύθην* (όχι *ιδρύνθην*), παρακ. *ἱδρῡμαι*, απαρ. *ιδρῡσθαι* (*ἱζω*)· **I.** **1.** βάζω κάποιον να καθίσει, καθίζω, σε Όμηρ. κ.λπ.· *αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἱδρυε λαούς*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἱδρυσε τὴν στρατιήν*, διέταξε να στρατοπεδεύσει το στράτευμα, σε Ηρόδ. — Παθ., κάθομαι, μένω άπραγος, ακίνητος, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· λέγεται για τον στρατό, στρατοπεδεύω, εγκαθίσταμαι, σε Ηρόδ.· *ἀσφαλῶς ἱδρυμένος*, εγκατεστημένος, σταθερός, ασφαλής, στον ίδ. **2.** όπως το Λατ. *figere*, εγκαθιστώ κάποιον σ' ένα μέρος, *εἰς δόμον*, σε Ευρ. — Παθ., εγκαθίσταμαι, μένω, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **3.** στη Μέσ., *ιδρύω*, θεμελιώνω, τοποθετώ ασφαλώς, εγκαθιδρύω· *ιδρύομαι τινα ἄνακτα*, σε Ευρ.· *τινα ἐς οἶκον*, στον ίδ. **4.** Παθ. παρακ. *ἱδρῡμαι*, λέγεται για τόπους ή θέσεις, βρίσκομαι, κείμαι, Λατ. *situm esse*, σε Ηρόδ. **II.** *ιδρύω*, στήνω, ιδίως ανεγείρω ναούς, στήνω αγάλματα, σε Ευρ., Αριστοφ. — Παθ., συχνά στον παρακ., *ίρόν, βωμός ἱδρυται*, σε Ηρόδ. — Μέσ., *χτίζω* για τον εαυτό μου, ανεγείρω, στον ίδ., Ευρ.· Παθ. παρακ. με Μέσ. σημασία, σε Ηρόδ., Πλάτ.

ιδρώην, Αττ. ευκτ. του *ιδρώω*.

ιδρώς[ι], -ῶτος, ὁ, δοτ. *ιδρῶτι*, αιτ. *ιδρῶτα*, Επικ. συγκεκ. τύποι: δοτ. *ιδρῶ*, αιτ. *ιδρῶ* (*ἶδος*)· **1.** ιδρώτας, Λατ. *sudor*, σε Όμηρ., Αττ. **2.** εξερχόμενος, εξαγόμενος χυμός από δέντρα, κόμμα, ρετσίνη· *ιδρῶτα σμύρνης*, σε Ευρ.

ιδρῶσαι, θηλ. μτχ. πληθ. του *ιδρώω*.

ιδυῖα[ι], ή, Επικ. αντί *εἰδυῖα*, θηλ. μτχ. του *οἶδα*· ως επίθ., *ιδυῖησι πραπίδεςσιν*, με έμπειρο, γνωστικό μυαλό, σε Ομήρ. Ιλ.

ἶδω, Επικ. **ἶδωμι**, υποτ. του *εἶδον*.

ιδών, -οῦσα, -όν, μτχ. του *εἶδον*.

ἶε, ἶεν, Επικ. γ' ενικ. παρατ. του *εἶμι* (*ibo*).

ἶει, Ιων. και Αττ., γ' ενικ. παρατ. του *ἦμι* (από το *ἰέω*).

ἰείη, Επικ. αντί *ἴοι*, γ' ενικ. ευκτ. ενεστ. του *εἶμι* (*ibo*).

ἰεῖς, -εῖσα, -έν, μτχ. του *ἦμι*.

ἶεσι, αντί *ἴασι*, γ' πληθ. του *ἦμι*.

ἶεμαι, Παθ. του *ἦμι*.

ἰέμεν, ἰέμεναι, Επικ. απαρ. ενεστ. του *ἦμι*· **ἰέμενος**, μτχ. Παθ. ενεστ.

ιέν, Αιολ. αντί *ἰέσαν*, γ' πληθ. παρατ. του *ἦμι*.

ιέναι, απαρ. του *εἶμι* (*ibo*).

ιέναι, απαρ. του *ἦμι*.

ἱερᾱκίσκος, ὁ, υποκορ. του *ἱέραξ*, σε Αριστοφ.

ἱέραξ, -ᾱκος, Ιων. και Επικ. **ἱρηξ, -ηκος, ὁ**, γεράκι, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

ἱεράομαι, Ιων. **ἱράομαι**, μέλ. -άσομαι [*ā*] (*ἱερεύς, ἱέρεια*) — Παθ., είμαι ιερέας ή ιέρεια, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἱερᾱτεία, ἡ, υπηρεσία, έργο, αξίωμα του ιερέα, ιεροσύνη, σε Αριστ., Κ.Δ.

ἱεράτευμα, -ατος, τό, ιερατείο, ιεροσύνη, σε Κ.Δ.

ἱερᾱτευματικός, -ή, -όν, ιερατικός, σε Πλούτ.

ιερατεύω, μέλ. -σω (*ιερεύς*), είμαι ιερέας, επιτελώ το λειτούργημα του ιερέα, σε Κ.Δ.

ιερατικός, -ή, -όν (*ιερεύς*)· **I.** αυτός που χαρακτηρίζει ή αναφέρεται στο λειτούργημα του ιερέα, ιερατικός, σε Αριστ., Πλούτ. **II.** αφιερωμένος σε ιερούς σκοπούς, σε Λουκ.

ίερεία, ή, Ιων. ἱρεία, ιερείη ή ιρηή, στους Τραγ. επίσης, *ιερία*· θηλ. του *ιερεύς*, *ίερεία*, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.

ιερείον, Ιων. **ιερήϊον ή ιρήϊον, τό, I. 1.** ζώο για θυσία ή σφαγή, θύμα θυσίας ή σφαγής, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ. **2.** προσφορά στους νεκρούς, σε Ομήρ. Οδ. **II.** λέγεται για ζώα που σφάζονται για τροφή, κυρίως στον πληθ., σε Ηρόδ., Ξεν. **ιερεύς, -έως**, Ιων. **-ῆος, ό**, Αττ. πληθ. *ιερῆς*· Ιων. ονομ. **ιρέυς** (*ιέρός*)· **1.** ιερέας, αυτός που εκτελεί θυσίες, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** μεταφ., *ιερεύς τις ἄτης*, λειτουργός δυστυχίας, σε Αισχύλ.· και κωμ., *λεπτοτάτων λήρων ιερεῦ*, σε Αριστοφ.

ιερεύω, Ιων. **ιρέύω**, Ιων. παρατ. *ιερεύεσκον*, μέλ. -εύσω, Επικ. απαρ. -ευσέμεν· γ' ενικ. Παθ. υπερσ. *ιέρουντο* (*ιέρός*)· **1.** σφάζω με σκοπό τη θυσία, θυσιάζω, σε Όμηρ. **2.** σφάζω για γιορτή, συμπόσιο, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., σφάζω για τον εαυτό μου, στο ίδ.

ιερή, ή, = *ίερεία*, σε Ανθ.

ιερήϊον, τό, Ιων. αντί *ιερείον*.

ιερία, ποιητ. αντί *ίερεία*.

ιερογλυφικός, -ή, -όν, ιερογλυφικός· *ιερογλυφικά* (ενν. *γράμματα*), *τά*, τρόπος γραφής πάνω σε μνημεία τον οποίο χρησιμοποιούσαν οι Αιγύπτιοι ιερείς, σε Λουκ.

ιερό-γλωσσος, -ον (*γλώσσα*), αυτός που μιλάει με προφητικά λόγια, προφητικός, σε Ανθ.

ιερο-γραμματεύς, -έως, ό, ιερός γραμματέας, κατώτερη τάξη της Αιγυπτιακής ιεροσύνης, του οποίου έργο ήταν η τήρηση των ιερών εγγράφων, η διδασκαλία των ιερών τύπων και τελετών και η επιμέλεια για την τήρησή τους, σε Λουκ.

ιερό-θύτος, -ον (*θύω A*), αυτός που προσφέρεται στον θεό· *ιερόθυτος καπνός*, καπνός που αναδύεται από τις θυσίες, σε Αριστοφ.

ιερο-κήρυξ, -ῦκος, ό, κήρυκας ή υπηρέτης σε θυσία, σε Δημ.

ιερολογία, Ιων. **ιρολογία, ή** (*λόγος*), αποκρυφιστική ή ιερή γλώσσα, λόγος για ιερά πράγματα, σε Λουκ.

ιερο-μηνία, ή (*μήν, μήνη*), ιερή περίοδος του μήνα, κατά την οποία διεξάγονταν μεγάλες γιορτές και έπαυαν οι εχθροπραξίες· *ιερομηνία Νεμέας*, λέγεται για τους αγώνες της Νεμέας, σε Πίνδ., Θουκ.· **ιερομήνια, τά**, λέγεται για τη γιορτή των Καρνείων στη Σπάρτη, σε Θουκ.

ιερομνημονέω, είμαι *ιερομνήμων*, σε Αριστοφ.

ιερο-μνήμων, Δωρ. **-μνάμων, -ονος, ό**, ιερός απεσταλμένος, γραμματέας, ο οποίος αποστέλλόταν στο Αμφικτυονικό συνέδριο από κάθε πόλη-κράτος της αμφικτυονίας, σε Δημ.· γενικά, γραμματέας, γραφιάς, σε Αριστ.

ιερόν, τό, βλ. **ιέρός** III. 2.

ιερο-νίκης[νι], -ου, ό, νικητής σε ιερούς αγώνες, σε Λουκ.

ιεροποιέω, μέλ. -ήσω, υπηρετώ σαν *ιεροποιός*, προσφέρω θυσίες, θυσιάζω, σε Δημ.

ιερο-ποιός, -όν (*ποιέω*), επιμελητής ιερών τελετών· στην Αθήνα, οι *ιεροποιοί* ήταν δέκα άρχοντες, ένας από κάθε φυλή, που εξέταζαν τα προσφερόμενα προς θυσία, ώστε να είναι άμεμπτα, άμωμα, σε Πλάτ., Δημ.

ιερο-πρεπής, -ές (πρέπω), αυτός που ταιριάζει, αρμόζει σε ιερό χώρο, αξιοσέβαστος, ιερός, διαπρεπής, σεβάσμιος, σε Πλάτ., Λουκ.·

ιεροπρεπέστατος, σε Ξεν.

ιερ-οργίη, εσφαλμένος τύπος αντί *ίρ-οργίη*, στον Ηρόδ.

ιερός, -ά, -όν και ός, όν, Ιων. και ποιητ. τύπος **ιρός, -ή, -όν**. **I.** υπεράνθρωπος, δυνατός, πανίσχυρος, θεϊκός, εξάισιος, θαυμάσιος, σε Όμηρ.· συχνά, χρησιμ. όπως το *θεσπέσιος*, για να εκφράσει θαυμασμό, δέος ή έκπληξη· *ιερὸν τέλος*, *ιερὸς στρατός*, ένδοξο, λαμπρό στράτευμα, στον ίδ.· *ιερὸς δίφρος*, εξάισιο, λαμπρό άρμα, σε Ομήρ. Ιλ.· *οὐχ ιερὸν*, καθόλου σημαντικό ζήτημα, ανάξιο λόγου, σε Θεόκρ. **II. 1.** ιερός, άγιος, Λατ. sacer, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ιερὸς πόλεμος*, ιερός, καθαγιασμένος πόλεμος, πόλεμος εναντίον ιεροσύλων, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *ιρὰ γράμματα*, = *ιερογλυφικά*, σε Ηρόδ.· *ιερὸν τὸ σῶμα τῷ Θεῷ διδόναι*, λέγεται για κάποιον που αφιερώνεται στον θεό, σε Ευρ.· *ιερὸς νόμος*, ο νόμος περί της θυσίας, σε Δημ.· λέγεται για τους Ρωμαίους δημάρχους = sacrosanctus, απαραβίαστος, σε Πλούτ.· αντί *ιερὰ καὶ ὅσια*, βλ.

ὅσιος. **2.** λέγεται για βασιλιάδες, ήρωες, κ.λπ., και για την αντίληψη ότι οι θεοί τούς προστατεύουν, σε Πίνδ., Σοφ. **III.** ως ουσ.: **1.ιερά**, Ιων. **ιρά**, τά, προσφορές, θυσίες, θύματα· *ιερὰ ῥέζειν*, Λατ. sacra facere, operari, σε Ομήρ. Ιλ.· *ιερὰ ἔρδειν*, σε Ησίοδ.· *θῆσαι ιρά*, σε Ηρόδ.· μετά τον Όμηρο, δηλώνει τα εντόσθια του θυσιασθέντος σφαγίου από τα οποία πραγματοποιούσαν την οιωνοσκοπία· *τὰ ιερὰ καλὰ ἦν*, σε Ξεν.· ή απλώς, *τὰ ιερὰ γίγνεται*, στον ίδ.· γενικά, ιερὰ πράγματα ή ιερές τελετές, Λατ. sacra, σε Ηρόδ. **2.ιερόν**, Ιων.

ιρόν, τό, ιερός χώρος, τόπος, ναός, στον ίδ., Αττ. **3.** *ιρόν τῆς δίκης*, ιερή αρχή του δικαίου, σε Ευρ. **IV.** ειδικές εκφράσεις: **1.** *ιερὸς λόχος*, βλ. **λόχος** I. **4. 2. *ιερὰ νόσος*, ή, επιληψία, λέπρα, σε Ηρόδ. **3.** *ή ιερὰ ὁδός*, ιερός δρόμος που οδηγούσε προς τους Δελφούς, στον ίδ. **4.** *ή ιερὰ* (ενν. *τριήρης*), λέγεται για το πλοίο που οι Αθηναίοι έστελναν στη Δήλο, δηλ. είτε για τη Σαλαμινία είτε για την Παράλο, σε Δημ. **5.** *ιερὰ νῆσος*, μία νήσος από το συγκρότημα των Λιπαραίων νήσων, σε Θουκ. **V.** επίρρ. *ιερῶς*, ιερά, άγια, σε Πλούτ.**

ιεροσϋλέω, μέλ. -ήσω, ληστεύω ναό, πραγματοποιώ ιεροσυλία, βεβηλώνω, σε Αριστοφ., Πλάτ.· με αιτ., *ιεροσϋλέω τὰ ὅπλα*, κλέβω τα ιερά όπλα, σε Δημ.

ιεροσϋλία, ή, βεβήλωση ιερού, σύληση ναού, ιεροσυλία, σε Ξεν., Πλάτ.

ιερό-σϋλος, ό (σϋλάω), αυτός που βεβηλώνει το ναό, ιερόσυλος, Λατ. sacrilegus, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ιερουργέω, μέλ. -ήσω, εκτελώ θρησκευτικές, ιερές τελετές· με αιτ., *ιερουργέω τὸ εὐαγγέλιον*, υπηρετώ το ευαγγέλιο, σε Κ.Δ.· ομοίως στη Μέσ., *ιερουργίας ιερουργεῖσθαι*, σε Πλούτ.

ιερουργία, Ιων. **ιροεργίη, ή**, θρησκευτική υπηρεσία, λατρεία, τελετή, θυσία, σε Ηρόδ.

ιερουργός, ό (*ἔργω), ιερέας που τελεί θυσίες, θύτης, σε Αποσπ. Καλλ.

ιεροφάντew, είμαι *ιεροφάντης*, σε Λουκ.

ιερο-φάντης, Ιων. **ίρ-, -ου, ό** (φαίνω), ιεροφάντης, αυτός που διδάσκει την τάξη των τελετών της θυσίας και της λατρείας, σε Ηρόδ., Πλούτ.· στη Ρώμη, ο Μέγιστος των Ποντιφίκων (Pontifex Maximus), σε Πλούτ.

ιεροφαντία, ή, αξίωμα του ιεροφάντη, σε Πλούτ.

ιεροφαντικός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται στον ιεροφάντη, σε Λουκ.·

βίβλοι ιερ., Λατ. Libri pontificales, σε Πλούτ.· επίρρ. -*κῶς*, σε Λουκ.

ιερόφαντις, -ιδος, ή, θηλ. του *ιεροφάντης*, σε Πλούτ.

ιερο-φύλαξ[ϋ], ποιητ. **ίρ-, -ἄκος, ό**, φύλακας του ναού, πρύτανης, Λατ. aedituus, σε Ευρ.

ιερó-χθων, ποιητ. **ιρ-**, **ó**, **ή**, αυτός που προέρχεται από την ιερή γη, έδαφος, σε Ανθ.

ιερóω, μέλ. -ώσω (*ιερός*), καθιστώ κάτι ιερó, αφιερώνω, αναθέτω, καθαγιαζώ, ευλογώ, σε Πλάτ.· απαρ. Παθ. παρακ. *ιερῶσθαι*, σε Θουκ.

ιερωσύνη, Ιων. **ιρ-**, **ή** (*ιερεύς*), αξίωμα ιερέα, ιεροσύνη, σε Ηρόδ., Αтт.

ιέσθαι, Μέσ. απαρ. του *ήμι*.

ιεύ, χλευαστικό επιφών., Λατ. *hui!*, σε Αριστοφ.

ιζάνω (**ιζω**), **I.** μτβ., καθίζω, τοποθετώ κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** αμτβ., κάθομαι, Λατ. *sedere*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπ' ὄμμασι ὕπνος ιζάνει*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για το έδαφος, κατακάθομαι, βουλιάζω, σε Θουκ.

ιζω, Δωρ. **ισδω**, προστ. *ιζε*, παρατ. *ιζον*, Ιων. *ιζεσκον*, αόρ. *α' είσα* (πρβλ. **ξζομαι**)· **I. 1.** μτβ., καθίζω κάποιον, τον τοποθετώ, *μή μ' ἐς θρόνον ιζε*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ιζει μάντιν ἐν θρόνοις*, σε Αισχύλ.· Ιων. και ποιητ. αόρ. *α' είσα* είναι πάντοτε μτβ. (όπως στα σύνθετα *έφ-*, *καθ-είσα*), *είσεν ἐν κλισμοῖς, κατὰ κλισμούς, ἐπὶ θρόνου, ἐς δίφρον*, σε Όμηρ.· *είσέ μ' ἐπὶ βουσί*, με όρισε επόπτη των βοδιών, σε Ομήρ. Οδ.· *σκοπὸν είσε*, με τοποθέτησε σκοπό, σε Ομήρ. Ιλ.· *λόχον είσαν*, έστησαν ενέδρα, στο ιδ.· *είσεν ἐν Σχερίῃ*, τους έβαλε στο νησί της Σχερίας, σε Ομήρ. Οδ.· προστ. *είσον*, στο ιδ.· μτχ. *έσας*, στο ιδ.· ομοίως, στον Ηρόδ., *τοῦτον είσε ἐς τὸν θρόνον*, στο ιδ.· *ἐπὶ τὸ δεῖπνον ιζειν τοὺς βασιλέας*, στο ιδ.· απαρ. *έσσαι*, στον Πίνδ.· σπανίως, στην Αтт., *σὺ γάρ νιν είσας ἐς τόδε*, γιατί εσύ την έφερες σ' αυτό το σημείο (της δόξας), σε Σοφ.· πρβλ. **καθίζω**. **2.** Μέσ. αόρ. *α' εισάμην* χρησιμ. με τη σημασία του *ιδρύω*, αφιερώνω, ανεγείρω ναούς, στήνω αγάλματα, κ.λπ. προς τιμήν των θεών, σε Θεόγν., Ηρόδ.· μτχ. *είσάμενος*, σε Θουκ. **II. 1.** αμτβ., κάθομαι, κάθομαι κάτω, τοποθετούμαι, Λατ. *sedere*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ιζειν ἐς θρόνον*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐς θᾶκον*, σε Σοφ.· επίσης, *ἐπὶ θρόνον*, σε Όμηρ.· *ἐπὶ τὸ δεῖπνον*, σε Ηρόδ.· *ἐπὶ κόπην*, λέγεται για τους κωπηλάτες, σε Αριστοφ.· με αιτ. τόπου, *ιζειν θρόνον*, σε Αισχύλ.· *βωμόν*, σε Ευρ. **2.** κάθομαι ακίνητος, παραμένω ήσυχος, ησυχάζω, σε Όμηρ. Ύμν. **III.** Παθ., επίσης με τη σημασία **II**, κάθομαι, *πάροιθ' ιζεν έμεῖο*, κάθεστε πριν από εμένα, σε Ομήρ. Ιλ.· *ενεδρεύω*, στο ιδ.· λέγεται για στράτευμα, τοποθετούμαι, παίρνω θέση, *ιζεσθαι ἀντίοι τινί*, σε Ηρόδ.· *ιζεσθαι ἐν τῷ Τηῡγέτω* ή *ἐς τὸ Τηῡγετον*, στον ιδ.

ιή, Λατ. *io!* **1.** επιφών. χαράς, *ιή, ιή, ιή*, σε Αριστοφ.· *ιή παιών*, στον ιδ. **2.** επιφών. για δήλωση λύπης, θλίψης, σε Αισχύλ.

ιή, ή, Ιων. αντί *ιά*, φωνή, βοή.

ιήϊος, -α, -ον και -ος, -ον, **I.** αυτός τον οποίο επικαλούνται με την ιαχή *ιή*, επίθ. για τον Απόλλωνα, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** θλιβερός, οικτρός, λυπηρός, σε Σοφ.· *ιήιος βοά, γόος*, κραυγή θλίψης, θρήνος, σε Ευρ.

ιήλα, αόρ. *α' του ιάλλω*.

ιήλεμος, Ιων. αντί *ιάλ-*.

ιήμα, Ιων. αντί *ιαμα*.

ιήμι, **ιής**, **ιήσι**, γ' πληθ. *ιάσι*, Ιων. *είσι*· προστ. *iei*, υποτ. *ιώ*, ευκτ. *είιην*, απαρ. *ιέναι*, Επικ. *ιέμεναι*, *ιέμεν*· μτχ. *ιείς*· γ' ενικ. παρατ. *ιή* (επίσης, β' ενικ. *ίεις*, όπως αν προερχόταν από ενεστ. *ιέω*), γ' πληθ. *ίεσαν*· αόρ. *α' ήκα*, Επικ. *έηκα*, μόνο στην οριστ.· αόρ. β' *ήν*, ποτέ στην οριστ.· Επικ. γ' ενικ. υποτ. *ήσι*, απαρ. *είναι*, παρακ. *είκα* — Μέσ., ενεστ. *ιέμαι*, παρατ. *ιέμην*, μέλ. *ήσομαι*, αόρ. β' *είμην*, Επικ. και Ιων. *έμην*, γ' πληθ. *έντο*· προστ. *έο*, υποτ. *ώμαι*, ευκτ. *είμην* ή *οίμην*, απαρ. *έσθαι*· μτχ. *έμενος* — Παθ., μέλ. *έθήσομαι*, αόρ. *α' είθην*, παρακ. *είμαι*· **I.** Ριζική σημασία, θέτω σε κίνηση, κάνω κάτι να κινηθεί, ως μτβ. του *είμι* (Λατ. *ibo*)· *ήκα πόδας και χείρε φέρεσθαι*, σε Ομήρ. Οδ.· *ιήμι πόδα*, σε

Ευρ. **1.** στέλνω, πέμπω, αποστέλλω, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** λέγεται για ήχους, εκπέμπω, προφέρω, ξεστομίζω, στον ίδ. κ.λπ.· *Ἑλλάδα γλῶσσαν ἦμι*, μιλώ Ελληνικά, σε Ηρόδ.· *φωνὴν Παρνησίδα*, σε Αισχύλ.· *τὸ τᾶς εὐφάμου στόμα φροντίδος ἰέντες*, δηλ. μιλώντας όχι με λέξεις, αλλά με τη σιωπηλή αφοσίωση, κινώντας τα χείλη μας χωρίς φωνή ή λέξεις, αλλά με σιωπηλή αφοσίωση, σε Σοφ. **3. α)** εκπέμπω, ρίχνω, εκτινάσσω, εξακοντίζω, λέγεται για πέτρες ή ακόντια, σε Όμηρ.· με γεν. προσ., ρίχνω ή βάλλω εναντίον κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ. **β)** όπως το *βάλλειν*, με δοτ. οργάνου, *ἦσι τῇ ἀξίνῃ*, επιτίθεται εναντίον του (Κλεάρχου) με το τσεκούρι του, την αξίνα του, σε Ξεν. **γ)** η αιτ. συχνά παραλείπεται, έτσι ώστε το *ἦμι* μοιάζει μερικές φορές αμτβ., ρίχνω, σε Όμηρ.· με γεν. αντικειμενική, *τῶν μεγάλων ψυχῶν ἰείς*, ρίχνοντας το βέλος (σου) κατά των διαπρεπών ψυχών, σε Σοφ. **4.** λέγεται για το νερό, αφήνω να κυλήσει, το κάνω να ρέει ή να χύνεται, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ.· σε άλλες περιπτώσεις, η λέξη *ὔδωρ* παραλείπεται, *ποταμὸς ἐπὶ γαῖαν ἦσιν*, το ποτάμι χύνεται πάνω στη στεριά, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, λέγεται για τη θάλασσα, σε Ευρ. **5.** αφήνω κάτι να πέσει κάτω, *καδ δὲ κάρητος ἦκε κόμας*, έκανε τους πλοκάμους του (τις μπούκλες των μαλλιών του) να πέσουν από το κεφάλι, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐκ δὲ ποδοῖν ἄκμονας ἦκα δύω*, άφησα δύο άκμονες να κρέμονται από τα δύο του πόδια, στο ίδ.· *ἦκαν ἑαυτούς*, έριξαν τους εαυτούς τους, σε Ξεν. **II. 1.** Μέσ., στέλνω τον εαυτό μου, σπεύδω, *οἴκαδε ἰέμενος*, πηγαίνοντας με βιασύνη, σπεύδοντας, σε Όμηρ.· *ἰέμενος Τροίηνδε*, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *δρόμῳ ἔσθαι ἐπὶ τινα*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** μεταφ., επιθυμώ, προθυμοποιούμαι να κάνω κάτι, με απαρ., *ἔτο γὰρ βαλέειν*, σε Ομήρ. Ιλ.· με γεν., επιθυμώ, επιδιώκω έντονα κάτι, *ἰέμενοι νίκης*, στο ίδ.· απόλ. στη μτχ., *ἰέμενός περ*, αν και ήταν πρόθυμος, σε Ομήρ. Οδ. **3.** γ' πληθ. Μέσ. αορ. β' έντο, χρησιμ. από τον Όμηρ., μόνο στην έκφραση, *ἐπειπόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον έντο*, αφού απέβαλαν, έσβησαν την επιθυμία για φαγητό και ποτό, δηλ. αφού ήπιαν και έφαγαν αρκετά, βλ. Βιργ. *postquam exempta fames epulis*.

ἦνα, Ενεργ. αόρ. α' του *ἰαίνω*.

ἦ-παιήων, ό, I. επίθ. του Απόλλωνα· σχηματίστηκε από την ιαχή, *ἦ παιήων*, σε Ομηρ. Ύμν. **II.** ύμνος που ψαλλόταν προς τιμή του Απόλλωνα, στον ίδ.

ἠπαιωνίζω, μέλ. -*ίσω*, φωνάζω, *ἦ παιών!* σε Αριστοφ.

ἠσασθαι, Ιων. απαρ. αορ. α' του *ἰάομαι*.

ἦσι, γ' ενικ. του *ἦμι*.

ἦσι, Επικ. αντί *ἦ*, γ' ενικ. υποτ. ενεστ. του *εἶμι* (ibo).

ἠσιμος, ἦσις, Ιων. αντί *ἰάσιμος, ἴασις*.

Ἰησοῦς, -οῦ, δοτ. -οῦ και -οῖ, ο Ιησούς, ελλ. τύπος του Εβρ. Joshua ή Jehoshua, Λυτρωτής, Σωτήρας, σε Κ.Δ.

ἠτήρ, ἠτρικός, ἠτρός, Ιων. αντί *ἰατήρ, ἱατρικός, ἱατρός*.

ἰθα-γενής, -ές, Επικ. **ἰθαι-γ-** (**ιθύς, γένος**), γεννημένος από νόμιμο γάμο, νόμιμος, *ἀλλά με ἴσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα*, με τιμούσε όπως τους πραγματικούς γιους του, λέγεται για νόθο τέκνο, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως λέγεται για έθνος, από το αρχαίο γένος, γνήσιος, όπως το *αὐτόχθων*, αντίθ. προς το *ἐπῆλυς, ἰθαγενεῖς Αἰγύπτιοι*, σε Ηρόδ.· λέγεται για μερικά από τα «στόματα», στόμια του Νείλου, φυσικός, γνήσιος, αυτός που υπάρχει αφ' εαυτού, αντίθ. προς το *όρυκτός*, στον ίδ.

Ἰθάκη[ι, ᾗ]ή, Ιθάκη, πατρίδα του Οδυσσέα, νησί στη δυτική πλευρά της Ελλάδας, σε Όμηρ.· απ' όπου ο Οδυσσέας ονομάστηκε **Ἰθακήσιος**, προερχόμενος δηλ. από την Ιθάκη, στον ίδ.· **Ἰθάκηνδε**, στην Ιθάκη, σε Ομήρ. Οδ.

ἰθέα, Ἰων. ἀντί *ἰθεῖα*, θηλ. του *ἰθύς*.

ἰθέως, ἐπίρρ. του *ἰθύς*, βλ. **ἰθύς** II. 3.

ἴθι, προστ. του *εἶμι* (ἰβο), **I.** πῆγαινε, ἔλα, σε Όμηρ., Αττ. **II.** ὅπως το *ἄγε*, σαν ἐπίρρ., ἐμπρός! ας εἴναι!, σε Όμηρ. Ἰλ.· *ἴθι νυν*, σε Αριστοφ.

ἴμμα, -ατος, τό (*εἶμι*, Λατ. ἰβο), βάδισμα, βήμα, κίνηση, σε Όμηρ. Ἰλ.

ἰθύ, ως ἐπίρρ. του *ἰθύς*, βλ. **ἰθύς** II.

ἰθϋ-δίκης[ιθ, δι], -ου, ὁ (δίκη), αὐτός που ἐξάγει δίκαια κρίση, που ἀποφαίνεται δικαίως, σε Ησίοδ.

ἰθύ-δίκος, -ον, = το προηγ., σε Ανθ.

ἰθυ-δρόμος[ι], -ον (δραμεῖν), αὐτός που τρέχει σε ευθεία κίνηση, σε Ανθ.

ἰθύ-θριξ[ι], -τριχος, ὁ, ἡ, αὐτός που ἔχει ἴσια μαλλιά, ἀντίθ. πρὸς το *οὐλόθριξ* (= αὐτός που ἔχει σγουρά μαλλιά), σε Ηρόδ.

ἰθϋμᾶχία, Ἰων. **-ίη, ἡ**, δίκαιη, εὐλικρινής μάχη, σε Ηρόδ.

ἰθϋ-μάχος[ι], -ον (μάχομαι), αὐτός που μάχεται δίκαια καὶ με εὐλικρίνεια, ευθύτητα, ἐντιμότητα, σε Σιμ.

ἰθυνθήτην, γ' δυϊκ. Παθ. ἀορ. α' του *ἰθύνω*.

ἰθύντατα, ἐπίρρ., υπερθ. του *ἰθύ*· βλ. **ἰθύς**, I. 2.

ἰθυντήρ[ι], -ῆρος, ὁ, αὐτός που κατευθύνει, ὁδηγός, σε Ανθ.

ἰθύνω[ι, υ], ἀορ. α' *ἴθυνα* — Παθ., ἀορ. α' *ἰθύνθην*· Ἰων. ἀντί *εὐθύνω*· **1.**

κάνω κάτι ἴσιο, ἰσιώνω, *ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν*, με τον κανόνα, με τον χάρακα, δια της στάθμης, σε Όμηρ. Οδ. — Παθ., τρέχω ομαλά, λέγεται γιὰ ἄλογα ζευγμένα ἀπὸ κοινού, σε Όμηρ. Ἰλ. **2.** ὁδηγῶ σε ευθεία γραμμή, *ἵππους ἰθύνομεν* (Επικ. ἀντί *-ωμεν*), ας τους ὁδηγήσουμε σε ευθεία, στο ἰδ.· *νῆα ἰθύνει* (ενν. *ο κυβερνήτης*), το κρατάει ἴσιο, στο ἰδ.· *βέλος ἴθυνεν*, το διηύθυνε ἴσια, στο ἰδ. — Μέσ., κατευθύνω ἢ διευθύνω γιὰ τον εαυτό μου· *ἰθύνετο δῖστον*, σκόπευσε το βέλος του κατ' ευθείαν πρὸς..., σε Όμηρ. Οδ.· *πηδαλῖω ἰθύνετο* (δηλ. *νῆα*), σε Όμηρ. Οδ.· με γεν., *ἀλλήλων ἰθυνομένων δοῦρα*, καθὼς κατηύθυναν τα δόρατά τους κατ' ευθείαν ὁ ἕνας ἐναντίον του ἄλλου, σε Όμηρ. Ἰλ. — Παθ., λέγεται γιὰ πλοίο, διευθύνομαι, κυβερνώμαι, σε Ηρόδ. **3.** ὁδηγῶ, διευθύνω, κυβερνῶ, σε Όμηρ. Ἰλ., Αἰσχύλ.· λέγεται γιὰ κριτὴ, δικαστὴ, *μύθους ἰθύνειν*, ἐπανορθώνω ἀδίκες κρίσεις, σε Ησίοδ.· *ἰθύνω τὸ πλεον τινί*, κρίνοντας ἀπονέμω το μεγαλύτερο μέρος σε κάποιον, σε Θεόκρ. — Παθ., *ἰθύνεσθαι θανάτῳ*, τιμωροῦμαι με θάνατο, σε Ηρόδ.

ἰθϋ-πόρος, -ον, αὐτός που πορεύεται σε ευθεία γραμμή, σε Ανθ.

ἰθυ-πτίων[πτί], -ωνος, ὁ, ἡ (πέτομαι), αυτός που εκτοξεύεται σε ευθεία γραμμή, λέγεται για το ακόντιο, σε Ομήρ. Ιλ.

ἰθύς, ἰθεῖα, ἰθύ, Ιων. θηλ. *ἰθέα*, Ιων. ἀντί *εὐθύς*. **I. 1.** λέγεται για κίνηση, ίσιος, ευθύς, Λατ. *rectus*, χρησιμ. από τον Όμηρ., με αυτή τη σημασία μόνο, στο επίρρ. *ἰθύς* (βλ. κατωτ. II)· *ἰθείη τέχνη*, κατ' ευθείαν, αμέσως, σε Ηρόδ.· *ἰθεῖαν* (ενν. *ὁδόν*), κατ' ευθείαν, Λατ. *recta* (ενν. *via*), στον ἰδ.· *ἐκ τῆς ἰθείης* (ενν. *ὁδοῦ*), απευθείας, φανερά, στον ἰδ.· *κατ' ἰθὺ εἶναι*, κατευθείαν απέναντι, στον ἰδ. **2.** με θετική σημασία, ευθύς, δίκαιος, ακριβής, τίμιος, *ἰθεῖα γὰρ ἔσται (ἡ δίκη)*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἰθείησι δίκησιν*, σε Ησίοδ.· ομοίως στον υπερθ., ως επίρρ., *δίκη νινθύντα εἰπεῖν*, αποφαίνομαι δικαιοτάτα, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, *πρήξιες ἰθύτεραι [ῥ]*, σε Θέογν.· *ἰθύς τε καὶ δίκαιος*, σε Ηρόδ. **II. 1.** *ἰθύς*, ἡ σπανιότερα *ἰθύ*, ως επίρρ., κατευθείαν προς· με γεν. αντικ., *ἰθύς Δαναῶν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἰθύς κίεν οἴκου*, πήγε κατευθείαν προς τον οἶκο (δηλ. τη σκηνή του Αχιλλέα), στο ἰδ.· *ἰθὺ τοῦ Ἰστροῦ*, σε Ηρόδ.· επίσης, *ἰθύς πρὸς τεῖχος*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἰθύς ἐπὶ Θεσσαλίας*, σε Ηρόδ. **2.** ἀπόλ., *ἰθύς φρονέων ἵππους εἶχε*, κατηύθυνε τα ἄλογα αποφασίζοντας να πάει κατευθείαν, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἰθύς μαχέσασθαι*, παλεύοντας σώμα με σώμα, εκ του συστάδην, απευθείας, στο ἰδ.· *ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθὺ οἷ*, αφού τον αντιμετώπισε πρόσωπο με πρόσωπο, στο ἰδ.· λέγεται για τον χρόνο, αμέσως, σε Ηρόδ. **3.** *ἰθέως*, κανονικό επίρρ., σε Ηρόδ.

ἰθύς[— —], ἡ, μόνο στην αιτ. *ἰθύν*. **1.** λέγεται για ευθεία πορεία· *ἀν' ἰθύν*, = *ἀν' ὀρθόν*, κατευθείαν προς τα πάνω, ψηλά, σε Όμηρ. **2.** λέγεται για επιχείρηση, ενέργεια που απαιτεί ταχεία εκτέλεση, *πᾶσαν ἐπ' ἰθύν*, στον ἰδ.· *γυναικῶν γνώμεν ἰθύν*, σε Ομήρ. Οδ.

ἰθύ-τενής, -ές (τείνω), ευθυτενής, ίσιος, σε Ανθ.· ὀρθιος, κάθετος, κατακόρυφος, στο ἰδ.

ἰθύ-τονος, [ι], -ον, = *ἰθυτενής*, σε Ανθ.

ἰθύτριχες, πληθ. του *ἰθύθριζ*.

ἰθύ-φαλλος, ὁ, φαλλός που κρατιόταν στις εορτές του Βάκχου· μεταφ., λάγνος, ασελγής, σε Δημ.

ἰθύω, ἀόρ. α' *ἰθύσα (ἰθύς)*. **I.** πορεύομαι σε ευθεία γραμμή, σπεύδω, ορμώ κατευθείαν προς τα εμπρός, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἰθύσε μάχη πεδίοιο*, επί ευθείας διεξαγόταν η μάχη στην πεδιάδα, στο ἰδ.· με γεν. αντικειμενική, *ἰθύσε νεός*, ὀρμησε κατευθείαν προς το πλοίο, στο ἰδ.· *ἰθύσαν δ' ἐπὶ τεῖχος*, στο ἰδ.· *ἰθύσαν πρὸς...*, σε Ηρόδ. **II.** με απαρ., προθυμοποιούμαι ἢ σπεύδω να κάνω κάτι, σε Ομήρ. Οδ.· *ὄκη (ἢ ὄκου) ἰθύσειε στρατεύεσθαι*, εἶχε πρόθεση να βαδίσει σε οποιαδήποτε κατεύθυνση, σε Ηρόδ.

ἰκᾶνός[ι], -ή, -όν (ἴκω, ἰκάνω), επαρκής, αρκετός, αρμόζων, κατάλληλος. **I.** λέγεται για πρόσωπα, επαρκής, ικανοποιητικός, αρκετά ισχυρός, με απαρ., σε Ηρόδ.· *ἰκανὸς τεκμηριῶσαι*, ικανός να αποδείξει κάτι, σε Θουκ.· *ἰκανὸς ζημιοῦν*, έχοντας αρκετή δύναμη ώστε να μπορεί να τιμωρεῖ, σε Ξεν.· με αιτ. πράγμ., *ἀνὴρ γνώμην ἰκανός*, ἄνθρωπος με ικανή σύνεση, σε Ηρόδ.· *ἰκανὸς τὴν ἰατρικὴν*, αρκετά ικανός στην ιατρική, σε Ξεν.· με δοτ. προσ., *ισόπαλος πρὸς...*, *ισοδύναμος με...*, *εἷς πολλοῖς ἰκανὸς ἰδιώταις*, σε Πλάτ.· ἀπόλ., *ἰκανὸς Απόλλων*, σε Σοφ.· *ἰκανὸς ἂν γένοιτο σύ*, σε Ευρ.· *αὐληταὶ ἰκανοὶ πρὸς ἰδιώτας*, πολύ πιο ικανοί σε σύγκριση με τους απλούς ανθρώπους, σε Πλάτ. **II. 1.** λέγεται για πράγματα, αρκετός, επαρκής, κατάλληλος, σε Ευρ.· *ἰκανὰ τοῖς πολεμίοις εὐτύχηται*, είχαν αρκετές επιτυχίες, σε Θουκ.· λέγεται για μέγεθος, αρκετά μεγάλος, *οὐχ ἰκανῆς οὕσης τῆς Ἀττικῆς*, στον ἰδ.· *ἰκανά σοι μέλαθρα ἐγκαθυβρίζειν*, σε Ευρ.· λέγεται για χρόνο, ικανός, αρκετός, «μπόλικος», σε

Αριστοφ. **2.** ικανοποιητικός, επαρκής, *ικανήμαρτυρία*, σε Πλάτ.· *τὸ ἱκανὸν λαμβάνειν*, λαμβάνω εγγύηση (χρηματική ή άλλη), σε Κ.Δ. **III. 1.** ἐπὶρρ. *ικανῶς*, αρκετά, επαρκώς, ικανοποιητικά, σε Θουκ. κ.λπ. **2.** ἀγγέλλοντες *ικανῶς ἔχειν*, αγγέλλοντας ότι η ανοικοδόμηση του (τείχους) προχώρησε αρκετά, ότι έλαβε επαρκές ύψος, στον ιδ., σε Ξεν. κ.λπ.· *υπερθ. ικανωτάτως, ικανώτατα*, σε Πλάτ.

ικᾶνότης, -ητος, ή, I. επάρκεια, αρμοδιότητα, καταλληλότητα, σε Πλάτ. **II.** ικανότητα, επαρκής αριθμός, παροχή, στον ιδ.

ικᾶνώ, μέλ. -ώσω, καθιστώ κάποιον επαρκή, κάνω κάποιον κατάλληλο, ικανό να, σε Κ.Δ.

ικάνω[ἰκᾶ-], παρατ. *ἰκᾶνον* (ἰ λόγω της αύξησης)· οι υπόλοιποι χρόνοι λαμβάνονται από το *ικνέομαι*· **I.** εκτεταμ. τύπος του *ἴκω*, έρχομαι, φθάνω, σε Όμηρ., Αισχύλ.· με πρόθ. και αιτ., φθάνω, πλησιάζω προς κάτι, προσεγγίζω, *ικάνω ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· λέγεται για ψηλό δέντρο, φθάνω, εκτείνομαι μέχρι..., *δι' ἡέρος αἰθέρ' ἴκανε*, στο ιδ.· *ἥβης μέτρον ἰκάνει*, έφθασε, πλησίασε τη νεανική ηλικία, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** με προσωπικό αντικείμενο, συχνά λέγεται για λύπη, στέρηση, ταλαιπωρία και άλλα παρόμοια, *ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει*, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, *ἄλλος, γῆρας, δύη, κάματος, κῆδος, μόρος χόλος ἰκάνει τινά*, σε Όμηρ.· *παλαίφατα θέσφαθ' ἰκάνει με*, εκπληρώνονται σ' εμένα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για ικέτη, *σά τε γούναθ' ἰκάνω*, σε Ομήρ. Ιλ.· πρβλ. **ικνέομαι** **III.** Επίσης Μέσ., *χρειῶ γὰρ ἰκάνεται*, στο ιδ.· *τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι*, σε Όμηρ.

Ἰκάριος[ἰκᾶ], -α, -ον, Ικάριος, *πόντος Ἰκάριος*, μέρος του Αιγαίου μεταξύ των Κυκλάδων και της Καρίας, όπου πνίγηκε ο Ἰκαρος, γιος του Δαίδαλου, σε Ομήρ. Ιλ.· *Ἰκάριον πέλαγος*, σε Ηρόδ.

ἴκελος[ἴ], -η, -ον, ποιητ. και Ιων. τύπος του *εἴκελος*, όμοιος, παρόμοιος, ανάλογος, *τινι*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Πίνδ.

ικελόω[ἴ], μέλ. -ώσω, καθιστώ κάτι όμοιο, σε Ανθ.

ικέσθαι, απαρ. αορ. β' του *ικνέομαι*· **ικέσθω**, γ' ενικ. προστ.

ικεσία, ή (ικέτης), δέηση, προσευχή ικέτη, σε Ευρ.· *ικεσίαισι σαῖς*, με τις ικεσίες σας, με τις προσευχές σας, στον ιδ.

ικέσιος[ἴ], -α, -ον ή -ος, -ον, 1. (ικέτης) = *ικετήσιος*, σε Τραγ. **2.** αυτός που αναφέρεται ή αποτελείται από ικέτιδες, σε Αισχύλ. **3.** ικετευτικός, λέγεται για δεήσεις, σε Σοφ., Ευρ.· λέγεται για πρόσωπα, σε Σοφ., Ευρ.

ικετεία[ἴ], ή, = *ικεσία*, ικεσία, δέηση, σε Θουκ.· *ικετείαν ποιεῖσθαι τινος*, ικετεύω κάποιον, στον ιδ.

ικέτευμα[ἴ], -ατος, τό, τρόπος ικεσίας, δέησης, σε Θουκ.

ικετευτός, -α, -ον, αυτός τον οποίον πρέπει να ικετεύσει ή να παρακαλέσει κάποιος, σε Λουκ.

ικετεύω[ἴ], μέλ. -σω, αόρ. α' *ικέτευσα* (ικέτης)· **1.** πλησιάζω, προσεγγίζω κάποιον σαν ικέτης, *ἐπεὶ σε ἰκέτευσα*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐς Πηλῆ' ἰκέτευσε*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ικετεύω τινὰ γονάτων ή πρὸς γονάτων*, σε Ευρ. **2.** δέομαι, παρακαλῶ κάποιον να κάνει κάτι, με αιτ. προσ. και απαρ., σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.· επίσης, με γεν. προσ. και απαρ., παρακαλῶ κάποιον να..., *ικέτευσον πατρός τήν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν*, σε Ευρ. **3.** με αιτ. πράγμ., αιτούμαι, ζητώ κάτι σαν ικέτης, στον ιδ., Θουκ.

ικετήριος, συγκεκ. τύπος **ικτήριος, -α, -ον (ικέτης)**· **I.** αυτός που αναφέρεται ή είναι κατάλληλος για ικέτες, *ικτήριος θησαυρός*, λέγεται για τα μαλλιά, τρίχες, που προσφέρονται στον νεκρό, σε Σοφ.· *ικτήριοι* = *ικέται*, στον ιδ. **II.** *ικετηρία*, Ιων. -ιη (ενν. *ράβδος*), ή, κλαδί ελιάς το οποίο κρατούσε ο ικέτης

σαν σύμβολο της κατάστασής του και των αξιώσεών του, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· επίσης, *κλάδοι ικτήριοι*, σε Σοφ.· μεταφ., *ίκετηρίαν δὲ γόνασιν ἐξάπτω σέθεν τὸ σῶμα τούμὸν*, προσκολλῶ το σώμα μου στα γόνατά σου σαν ικετευτικό κλαδί ελιάς, σε Ευρ.· ομοίως, *νομίζετε τὸν παῖδα ίκετηρίαν προκεῖσθαι*, σε Δημ.

ίκετης[ι], -ου, ὁ (ἴκω), πρόσωπο που καταφθάνει επιζητώντας προστασία, ικέτης ή δραπετής, που απλώνει την *ίκετηρίαν* του στο βωμό ή στην εστία, με την οποία κίνηση θεωρείται πλέον απαραβίαστος· ιδίως, αυτός που επιζητεί εξαγνισμό, εξιλέωση, ύστερα από ανθρωποκτονία, σε Όμηρ. κ.λπ.

ίκετήσιος[ι], -α, -ον, επίθ. του Δία, προστάτης θεός των ικετών, σε Ομήρ. Οδ.

ίκετίς[ι], -ιδος, ή, θηλ. του *ίκετης*, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.

ἴκηαι, Επικ. αντί *ἴκη*, β' ενικ. υποτ. αορ. β' του *ικνέομαι*.

ικμάς, -άδος, ή, υγρασία, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· κωμ. μεταφ., *τὴνίκμάδα τῆς φροντίδος*, σε Αριστοφ.· *ικμάδα Βάκχου*, δηλ. κρασί, σε Ανθ.· *ικμάδα δρυός*, δηλ. κόμμι, στον ιδ.

ἴκμενος, μόνο στη φράση *ἴκμενος οὖρος* (από το *ἴκω*, *ικνέομαι*), ευνοϊκός, ούριος άνεμος, σε Όμηρ.

ικνέομαι, αποθ., εκτεταμ. τύπος του *ἴκω*, *ικάνω*· μέλ. *ἴζομαι*, Δωρ. *ἴζοῦμαι*· αόρ. β' *ἰκόμην* (με ἴ, εκτός αν η έκταση προέρχεται από αύξηση), παρακ.

ἴγμαι, μτχ. *ἰγμένος*· γ' ενικ. υπερσ. *ἴκτο*· **I. 1.** έρχομαι, καταφθάνω σε έναν τόπο, με αιτ. τόπου ή ακολουθ. από πρόθ., *ἴκετο νῆας ή ἐπὶ νῆας*, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** έρχομαι, φθάνω σε..., *ἴκετο χροά*, λέγεται για δόρυ, σε Ομήρ. Ιλ.

τέλος ἴκεο μύθων, στο ιδ.· *ἡὼ ἰκέσθαι*, δηλ. ζω έως το πρωί, σε Ομήρ. Οδ.· *λέκτροιο θεσμὸν ἴκοντο*, δηλ. παντρεύομαι, ενώνομαι, σμίγω, λέγεται για τη σχέση Οδυσσέα και Πηνελόπης μετά την πράξη της αναγνώρισης, στο ιδ.· *ὃ τι χεῖρας ἴκοιτο*, οτιδήποτε έπεφτε στα χέρια τους, στο ιδ.· *ικνέομαι ἐςλόγους* τινός, συνομιλῶ με κάποιον, σε Σοφ. κ.λπ. **II.** λέγεται για δυστυχία, ταλαιπωρία, θλίψη κ.λπ., *επέρχομαι σε κάποιον, πένθος ἰκνεῖται τινα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἄχος, χόλος τινὰ ἰκνεῖται θυμὸν ἢ κραδίην*, σε Όμηρ. **III.**

προσεγγίζω κάποιον σαν ικέτης, στον ιδ.· *τὰ σὰ γοῦνα ἰκόμεθ'*, σε Ομήρ. Οδ.· απ' όπου, όπως το *ίκετεύω*, δέομαι, προσεύχομαι, παρακαλῶ, *τὰς θεὰς ἰκνοῦμαι*, σε Σοφ.· *καί σε πρὸς θεῶν ἰκνοῦμαι*, στον ιδ.· με απαρ., *πάντες σ' ἰκνοῦνται θάψαι νεκρούς*, σε Ευρ. **IV. 1.** απρόσ., όπως το *προσῆκει*, αρμόζει, πρέπει, είναι πρέπον· *φαμὲν ἡμέας ἰκνέεσθαι ἡγεμονεῦειν*, λέμε,

υποστηρίζουμε ότι πρέπει εμεῖς να πάρουμε την αρχηγία, σε Ηρόδ.· *τοὺς μάλιστα ἰκνέεται* (ενν. *κεκάρθαι*), τους οποίους αφορά περισσότερο, στον ιδ.· ομοίως, *ἐς τὸν ἰκνέεται*, σ' αυτόν τον οποίο ανήκει, στον ιδ. **2.** μτχ., *τὸ ἰκνεύμενον*, αυτό που ταιριάζει, το πρέπον, αυτό που αρμόζει, στον ιδ.· *ὁ ἰκνεύμενος χρόνος*, ο σωστός, ο αρμόζων, ο κατάλληλος χρόνος, στον ιδ.· *τὸ ἰκνεύμενον ἀνάλωμα*, η αναλογούσα δαπάνη, σε Θουκ.· απ' όπου, επίρρ., *ικνευμένως*, ορθά, κατάλληλα, με τον αρμόζοντα τρόπο, αρμοδίως, σε Ηρόδ.

ικνεύμεσθα, Ιων. αντί *ικνούμεθα*, α' πληθ. του *ικνέομαι*· Ιων. μτχ.

ικνεύμενος.

ἴκρια, τά, I. μεσαίο κατάστρωμα, ημικατάστρωμα προς την πρύμνη ή την πλώρη των ομηρικών πλοίων, σε Όμηρ.· *σανιδώματα καταστρώματος*, σε Ομήρ. Οδ. **II.** γενικά, ικρίωμα, σκηνή, σε Ηρόδ.

ἴκταρ, επίρρ. (*ἴκω*), **I.** ευθέως, αμέσως, γρήγορα, σε Ησίοδ. **II.** λέγεται για τόπο, πλησίον, εγγύς, πλησιέστατα, σε Αισχύλ., Πλάτ.· με γεν., *ἴκταρμελάθρων*, σε Αισχύλ.

ϊκτήρ, -ῆρος, ὁ, 1. = *ϊκέτης*, *ικέτης*, σε Σοφ., Ευρ. **2.** ως επίθ. = *ϊκετήριος*, σε Αισχύλ.

ϊκτήριος, -α, -ον, βλ. ϊκετήριος.

ϊκτίδεος, -α, -ον (ϊκτίς), βλ. κτίδεος.

ϊκτίνος, ὁ, εἶδος αρπακτικού πτηνού, «περδικογέρακο», σε Ηρόδ., Αριστοφ., Πλάτ.

ἴκτις, -ῖδος, ἡ, κουνάβι (πρβλ. γαλέη), Λατ. mustela, σε Αριστοφ.

ἴκτο, γ' ενικ. υπερσ. του ἰκνέομαι.

ἴκτωρ, -ορος, ὁ, ποιητ. αντί ἰκέτης· ως επίθ., ικετευτικός, σε Ευρ.

ἴκω[ι], παρατ. ἴκον· Δωρ. μέλ. ἰζῶ· αὐρ. β' ἴζον· για ἴζομαι, ἴγμαι, βλ.

ἰκνέομαι 1. έρχομαι, φθάνω, με αιτ. ή με πρόθ., ἴκειν ἐς πατρίδα, ἴκειν κατὰ νῆας ή ἴκειν δόμον, Τροίην, κλισίην, σε Όμηρ. **2.** λέγεται για ταλαιπωρίες, συναισθήματα, δεινοπαθήματα κ.λπ., ὅτε κέν τινα χόλος ἴκοι, ὅποτε ο θυμός τον κατελάμβανε, ὅποτε θύμωνε, σε Ομήρ. Ιλ.· *χρειῶ ἴκει με*, βρίσκομαι σε ανάγκη, σε Ομήρ. Οδ.

ἴλα[ι], ἡ, Δωρ. αντί ἴλη.

ἰλαδόν[ι], επίρρ. (ἴλη), κατά ἴλες, σε τάγματα, Λατ. turmatim, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· γενικά, σε αφθονία, σωρηδόν, αθρόα, σε Ησίοδ.

ἴλαθι, βλ. ἴημι.

ἴλαμαι, = ἰλάσκομαι, σε Ομηρ. Ύμν.

ἰλάομαι[ἴλα], = ἰλάσκομαι, σε Ομήρ. Ιλ.

ἴλαος[ι], -ον, Αττ. ἴλεως, -ων, δυϊκ. ἴλεω· ονομ. πληθ. ἴλεω, ουδ. ἴλεα· I.

λέγεται για θεούς, ευμενής, ευνοϊκός, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. κ.λπ. **II.** λέγεται για ανθρώπους, ευμενής, αγαθός, πράος, ήπιος, *θυμός ἐνὶ φρεσὶν ἴλαος ἔστω*, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως σε Σοφ.

ἰλαρός[ι], -ά, -όν (ἴλαος), εὐθυμος, χαρούμενος, ευτυχισμένος, φαιδρός, Λατ. hilaris, σε Αριστοφ., Ξεν.· τὸ ἰλαρόν = ἰλαρότης, σε Πλούτ.· επίρρ. -ρῶς, σε Ξεν.

ἰλαρότης, -ητος, ἡ, φαιδρότητα, ευθυμία, Λατ. hilaritas, σε Πλούτ.

ἰλάσκομαι[ι], μέλ. ἰλάσσομαι [ἄ], Επικ. ἰλάσσομαι· αὐρ. α' ἰλάσάμην, Επικ. β' ενικ. υποτ. ἰλάσσει, αποθ. (ἴλαος)· I. εξιλεώνω, καταπραύνω, κατευνάζω, *θεὸν ἰλάσκεσθαι*, κερδίζω την εὐνοιά του, σε Όμηρ.· *μολπῇ θεὸν ἰλάσκοντο*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὄφρ' ἡμῖν ἐκάεργον ἰλάσσει*, στο ίδ.· ομοίως, λέγεται για ανθρώπους, τους οποίους επιθυμεῖ κανεῖς να εξευμενίσει μετά θάνατον με θεϊκές τιμές, σε Ηρόδ., Πλάτ. **II.** σε Κ.Δ., εξιλεώνω, *ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας*· **III.** σε Κ.Δ., επίσης, προστ. Παθ. αορ. *ἰλάσθητι*, συγχώρεσε, να είσαι ευνοϊκός, σπλαχνικός, ελεήμων.

ἰλασμός[ι], ὁ, μέσο εξιλέωσης, σε Πλούτ.· εξιλέωση, κάθαρση, εξευμενισμός, κατευνασμός, σε Κ.Δ.

ἰλαστήριος, -α, -ον, I. καταπραϋντικός, κατευναστικός, εξιλεωτικός. **II. 1.** ως ουσ., *ἰλαστήριον* (ενν. *ἐπίθεμα*), τό, το κάλυμμα της κιβωτού στα ἅγια των αγίων, σε Κ.Δ. **2.** (ενν. *ἀνάθημα*), εξιλέωση, κατευνασμός, στο ίδ.

ἴλεως, -ων, Αττ. αντί ἴλαος.

ἴλη[ι], Δωρ. ἴλα, Ιων. εἴλη, ἡ (ἴλλω, εἴλω)· 1. πλήθος, ομάδα, τάγμα ανδρών, σε Ηρόδ., Σοφ.· *εὐφρονες ἴλαι*, εύθυμες συντροφιές, φαιδροί ὀμιλοι, σε Πίνδ.· επίσης, *ἴλη λεόντων*, σε Ευρ. **2.** ως στρατιωτικός ὀρος, ἴλη ιππικού, Λατ. turma, ala, *κατ' ἴλας* = *ἰλαδόν*, σε αντιδιαστολή προς το *κατὰ τάξεις*, σε Ξεν.

ἰλήκω[ι] (ἴλαος), είμαι ευμενής, διάκειμαι ευνοϊκά, εἴκεν Ἀπόλλων ἡμῖν ἰλήκησι (Επικ. γ' ενικ. υποτ.), σε Ομήρ. Οδ.

ἴλημι[ι], = το προηγ., προστ. *ἴληθι*, λέγεται σε δεήσεις, γίνε ευμενής! σε Ομήρ. Οδ.· Δωρ. *ἴλᾱθι*, σε Θεόκρ.

Ἰλιάδαι[ι], οἱ, απόγονοι του Ἰλου, δηλ. οι Τρώες, σε Ευρ.

Ἰλιᾱκός[ι], -ῆ, -όν (*Ἰλιον*), αυτός που ανήκει στην πόλη του Ιλίου, Τρωϊκός, σε Ανθ.

Ἰλιάς[ι], -άδος, ἦ, **I**. ανώμ. θηλ. του *Ἰλιακός*, σε Ηρόδ., Τραγ. **II**. ως ουσ.: **1.** (ενν. *γῆ*), Τροία, Τρωάδα, Τρωική γη, σε Ηρόδ. **2.** (ενν. *γυνή*), Τρωαδίτισσα, σε Ευρ. **3.** (ενν. *ποιήσις*), η Ἰλιάδα, σε Αριστ.· παροιμ., *Ἰλιάς κακῶν*, δηλ. ατελείωτη σειρά από δεινά, δυστυχίες, θρήνους, σε Δημ.

ἰλιγγιάω[ι], ζαλίζομαι, χάνω τις αισθήσεις μου, γεγονός που προκαλείται από το κοίταγμα προς τα κάτω από μεγάλο ύψος ή από μεθύσι, σε Πλάτ.· επίσης, από φόβο, σε Αριστοφ. κ.λπ.

ἰλιγγος, ὁ (*ἴλλω*, *εἴλω*), ζαλάδα, σκοτοδίνη, λιποθυμία, Λατ. *vertigo*, σε Πλάτ.

Ἰλιορ-ραίστηγῆ Ἰλοραίστης, ὁ (*ῥαίω*), καταστροφέας της Τροίας, λέγεται για τον Διομήδη, σε Ανθ.

Ἰλιος[ι], -ου, ἦ, **I**. Ἴλιος ή Ἴλιον, πόλη του Ἰλου, η Τροία, σε Όμηρ., Ευρ.·

Ἰλιον, τό, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ.· απ' όπου, τα Επικ. παράγωγα, *Ἰλιόθεν*, από την Τροία, σε Όμηρ.· *Ἰλιόθι πρό*, μπροστά από την Τροία, σε Ομήρ. Οδ.

κ.λπ.· *Ἰλιόφι τείχεα*, τα τείχη της Τροίας, σε Ομήρ. Ιλ. **II**. ως επίθ., *Ἰλιος*, -α, -ον ή -ος, -ον, Τρωϊκός, σε Ευρ.

ἰλλάς, -άδος, ἦ (*ἴλλω*, *εἴλω*), σχοινί από ιμάντες, σε Ομήρ. Ιλ.

ἴλλω, περιστρέφω, συστρέφω, βλ. [εἴλω](#).

ἰλύεις[ι], -εσσα, -εν (*ἰλύς*), λασπωμένος, ακάθαρτος, βορβορώδης, σε Ανθ.

ἰλύς[ι], -ύος, ἦ, λάσπη, βρωμιά, βόρβορος, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. (στην Ομήρ. Ιλ. η δεύτερη συλλαβή της γεν. είναι μακρά εν άρσει, αλλά βραχεία εν θέσει).

ἰμάντινος, -η, -ον (*ἰμάς*), αυτός που έχει συντεθεί από ιμάντες, λουριά, σε Ηρόδ.

ἰμαντο-πέδη, ἦ, ἰμάντινος δεσμός, παγίδα, λέγεται για τα πλοκάμια του χταποδιού, σε Ανθ.

ἰμάς[ι], ὁ, γεν. *ἰμάντος*, δοτ. πληθ. *ἰμᾶσι*, Επικ. *ἰμάντεσσι*· **I. 1.** δερμάτινο λουρί ή κορδόνι, σε Ομήρ. Ιλ.· στον πληθ., σχοινιά με τα οποία συνδέονται τα άλογα με το άρμα, στο ιδ.· επίσης, ηνία, χαλινάρια, στο ιδ., σε Σοφ., Ευρ. **2.** λωρίδες, λουριά με τα οποία ήταν συνδεδεμένο το σώμα του άρματος, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** μαστίγιο από πολλά λουριά, στο ιδ. **4.** λουρί δεσίματος γροθιάς πυγμάχου, στο ιδ. **II. 1.** στον ενικ., μαγική ζώνη, ζωστήρας ή στηθόδεσμος της Αφροδίτης, Λατ. *cestus*, στο ιδ. **2.** λουρί που δενόταν κάτω από το πηγούνι για να κρατείται το κράνος, περικεφαλαία, στο ιδ. **3.** στην Ομήρ. Οδ., λουρί μέσω του οποίου συρόταν ο μοχλός στη θέση του και το οποίο δενόταν έπειτα στην *κορώνην*, σε Ομήρ. Οδ. **4.** μετά τον Όμηρ., λουρί ή κορδόνι σανδαλιού, υποδήματος, σε Ξεν. **5.** λουρί σκύλου, στον ιδ.· παροιμ., *ἰμάς κύνειός ἐστι*, είναι τόσο δυνατός, σκληρός όσο το λουρί του σκύλου, σε Αριστοφ.

ἰμάσθλη[ι], ἦ, λωρίδα μαστιγίου, μαστίγιο, σε Όμηρ.

ἰμάσσω[ι], μέλ. *ἰμάσω* [ᾱ], αόρ. α' *ἴμασα* (*ἰμάς*)· μαστιγώνω, χτυπώ με μαστίγιο τα άλογα, σε Όμηρ.· γενικά, μαστιγώνω, πληγώνω, βουρδουλίζω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἰμᾱτίδιον[τι], τό, υποκορ. του *ἰμάτιον*, σε Αριστοφ.

ἰμᾱτίζω (*ἰμάτιον*), ντύνω, ενδύω· μτχ. Παθ. παρακ. *ἰματισμένος*.

ἰμᾱτιο-κάπηλος[κά], ὁ, έμπορος ενδυμάτων, πωλητής ρούχων, σε Λουκ.

ἱμάτιον[ἱμᾶ-], τό, υποκορ. του ἱμα (δὴλ. εἶμα)· **I. 1.** εξωτερικό ένδυμα, μανδύας ή πανωφόρι που φοριόταν πάνω από τον χιτῶνα, λέξη του πεζού λόγου, συγγενής προς το ποιητ. *χλαῖνα* του Ομήρου, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· χρησιμ. σαν μεταφραστική απόδοση της ρωμαϊκής toga· *έν ἱματίοις*, Λατ. togati, σε Πλούτ. **2.** ἱμάτια, τά, γενικά, ρούχα, ενδύματα, σε Ηρόδ., Δημ. **II.** γενικά, ύφασμα, σκέπασμα, σε Ηρόδ.

ἱμᾶτιο-φυλάκew (φύλαξ), είμαι ἱματιοφύλακας, φροντίζω, περιποιούμαι και φυλάσσω τα ρούχα, σε Λουκ.

ἱμᾶτισμός, ὁ (ἱματίζω), ενδυμασία, στολή, σε Θεόφρ.

ἱμείρω[ἱ] (ἱμερος)· **I.** επιθυμῶ σφόδρα, ποθῶ κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. κ.λπ.· με απαρ., επιθυμῶ ή ποθῶ να κάνω κάτι, σε Σόλ., Αισχύλ. κ.λπ.

II. ως αποθ., **ἱμείρομαι**, Μέσ. αόρ. α' *ἱμειράμην*, Παθ. *ἱμέρθην*· επιθυμῶ, θέλω, με γεν., *ὀππότ' ἂν ἦς ἱμείρεται αἴης* (Επικ. αντί -ηται), σε Ομήρ. Οδ.· *χρημάτων ἱμείρομαι μεγάλως*, σε Ηρόδ.

ἵμεν, **I.** α' πληθ. του εἶμι (ibo), **II.** ἵμεν, ἵμεναι [ἱ], Επικ. απαρ. του εἶμι.

ἱμερόεις[ἱ], -εσσα, -εν (ἱμερος), αυτός που εγείρει την επιθυμία ή τον πόθο, διεγερτικός, αγαπητός, ποθητός, θελκτικός, σε Όμηρ., Θεόκρ.· υπερθ.

ἱμεροέστατος, σε Θέογν.

ἱμερο-θαλής, -ές (θάλλω), Δωρ. αντί -θηλής, αυτός που ανθίζει γλυκά, *ἱμεροθαλὲς ἔαρ*, σε Ανθ.

ἱμερος[ἱ], ὁ, **I. 1.** πόθος, επιθυμία για κάτι, Λατ. desiderium, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· *γόου ἱμερον ὥρσεν*, ξεσήκωσε μέσα τους επιθυμία για δάκρυα, δὴλ. την επιθυμία να θρηνήσουν για να ανακουφίσουν την ψυχή τους, στο ίδ.· και με δεύτερη γεν. (αντικειμ.), *πατρὸς ὑφ' ἱμερος ὥρσε γόοιο*, για τον πατέρα της, σε Ομήρ. Οδ.· *ἱμερον ἔχειν* = *ἱμείρεσθαι*, σε Ηρόδ.· στον πληθ., *πολλοὶ ἱμεροί*, διάφορα, ποικίλα συναισθήματα, σε Αισχύλ. **2.** ἀπόλ., επιθυμία, έρωτας, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **II.** ως επίθ., αλλά μόνο στο ουδ. ως επίρρ., *ἱμερον αὐλεῖν*, σε Ανθ.· *ἱμερα μελίζεσθαι, δακρύειν*, στο ίδ.

ἱμερό-φωνος, -ον (φωνή), αυτός που έχει φωνή ερωτική ή θελκτική, φωνή κατάλληλη για ερωτικό τραγούδι, σε Θεόκρ.

ἱμέρρω[ἱ], Αιολ. αντί *ἱμείρω*.

ἱμερτός[ἱ], -ή, -όν (ἱμείρω), επιθυμητός, ποθητός, εράσμιος, αγαπητός, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

ἵμεναι, ποιητ. αντί *ἵμεναι, ἰέναι*, απαρ. του εἶμι (ibo).

ἱμονιά[ἱ], ή (ἱμάς), σχοινί για άντληση νερού από πηγάδι, για γεώτρηση, σε Αριστοφ.

ἱμονιο-στρόφος, ὁ (στρέφω), αυτός που αντλεί νερό, σε Αριστοφ.

ἶν ή εἶν, δοτ. και αιτ. της αρχ. προσωπικής αντωνυμίας ἴ.

ἶνα:

A. Επίρρ.: **I.** λέγεται για τόπο· **1.** σε εκείνο το μέρος, εκεί, μόνο στην Ομήρ. Ιλ. Κ 127. **2. α)** αναφορ., όπως το ὅπου, σε όποιο μέρος, όπου, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ομοίως, *ἶνα τε*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἶνα περ*, σε Όμηρ.· με γεν., *ἶνα γῆς*, σε οποιοδήποτε μέρος της γης, σε Ηρόδ.· *ἔμαθεῖνα ἦν κακοῦ*, σε ποια δυστυχία, στον ίδ.· *οὐχ ὀρᾶς ἶν' εἴ κακοῦ*, σε Σοφ. **β)** όπως το ὅποι, με ρήματα κίνησης, εκεί όπου, σε Ομήρ. Οδ.· *ὀρᾶς ἶν' ἦκεις*, σε Σοφ. **II.** λέγεται για περιστάσεις, όταν, στην οποία (περίσταση), σε Ομήρ. Οδ. **B.** Τελικός σύνδ., όπως το ὅπως, να, για να, Λατ. ut, σε Όμηρ. **I. 1.** με υποτ.: **α)** έπειτα από αρκτικούς χρόνους σε έγκλιση οριστ., υποτ. ή και προστ., στον ίδ. κ.λπ. **β)** έπειτα από ιστορικούς χρόνους, σε παρομοιώσεις, όπου ο αόρ. αναφέρεται σε οποιαδήποτε περίσταση, σε Ομήρ. Οδ. **γ)** έπειτα από ευχετική ευκτ. και ἄν, *ἔδωκε μένος*,

ἵνα γένοιτο, του έδωσε δύναμη, για να μπορεί να γίνει, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με ευχετική ευκτ., έπειτα από ιστορικούς χρόνους, σε Όμηρ. κ.λπ. **3.** με παρελθοντικούς (ιστορικούς) χρόνους σε έγκλιση οριστ., όταν προηγείται οριστ. με ἄν, για να εκφράσει συνέπεια που δεν επακολούθησε ή δεν μπορούσε να επακολουθήσει, ἵν' ἦν τυφλός, σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι τυφλός, σε Σοφ. κ.λπ. **4.** ἵνα μή, σαν αρνητικό του ἵνα, για να μην, Λατ. ut ne ή ne, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **II.** ελλειπτικές χρήσεις: **1.** εκεί όπου δηλώνεται μόνο ο σκοπός του λεγομένου, Ζεύς ἐσθ', ἵν' εἰδῆς, είναι ο Δίας (σου το λέω), για να το γνωρίζεις, σε Σοφ.· ομοίως, ἵνα συντέμω, σε Δημ. **2.** όπως το ὅπως, με παραινετική σημασία, όταν εννοείται το ὅρα ή βλέπε, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς τὰς χεῖρας αὐτῇ, βεβαιώσου ότι έρχεσαι και εναποθέτεις τα χέρια σου πάνω της, σε Κ.Δ. **3.** ἵνα τί (ενν. γένηται), για ποιον σκοπό; γιατί;, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ινδάλλομαι, αποθ., σπανίως χρησιμ., συνήθως σε ενεστ. και παρ. (από εἶδομαι, εἶδος, Λατ. video)· **1.** εμφανίζομαι ως..., μοιάζω με..., ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι, μοιάζει με τους αθανάτους στην όψη, σε Ομήρ. Οδ.· ἰνδάλλετο δέ σφισι μεγαθύμου Πηλεΐωνος, τους φάνηκε σαν το γιο του Πηλέα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εμφανίζομαι, νομίζομαι, φαίνομαι, στο ίδ.· ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ, όπως φαίνεται στη μνήμη μου, όπως θυμάμαι, σε Ομήρ. Οδ.· ἰνδάλλεται ὁμοιότατος κλητῆρος, φαίνεται ὁμοιος με κλητήρα, σε Αριστοφ.

Ἰνδαλμα, -ατος, τό, μορφή, εικόνα, ομοίωμα, Λατ. species, σε Ανθ., Λουκ.

Ἰνδικός, -ή, -όν (Ἰνδός), Ἰνδικός, σε Ηρόδ. κ.λπ.

Ἰνδ-ολέτης, -ου, ό (ὀλέσαι), αυτός που σκοτώνει, που καταστρέφει τους Ἰνδούς, επίθ. του Βάκχου, σε Ανθ.

Ἰνδός, ό, I. 1. Ἰνδός, αυτός που κατάγεται από την Ἰνδία, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** ο ποταμός Ἰνδός, στον ίδ. **II.** ως επίθ. = Ἰνδικός, σε Ανθ.

ινίον[ιν-], τό (ἴς), το πίσω μέρος του κεφαλιού που συνδέεται με τον αυχένα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἴνις, ό, γιος, σε Αισχύλ., Ευρ.· **ἴνις, ή**, κόρη, σε Ευρ.

Ἰνώ[ι], -όος, συνηρ. -οῦς, ή, Ἰνώ, κόρη του Κάδμου, που λατρευόταν σαν θεότητα της θάλασσας με το όνομα Λευκοθέα, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ.

ιν-ώδης[ι], -ες (εἶδος), γεμάτος από ίνες, ινώδης, λέγεται για μέρη του σώματος των ζώων, σε Ξεν.

ἱ-ξάλος, -ον, επίθ., που αναφέρεται στο αγριοκάτσικο (βλ. [αἶξ](#))· αυτό που πηδά, ορμητικό, αυτό που σκιρτά, σε Ομήρ. Ιλ. (αμφίβ. προέλ.).

ἱξευτής, -οῦ, ό (ἱξεύω)· **I.** κυνηγός πουλιών, αυτός που πιάνει πουλιά με ξώβεργες, ορνιθοθήρας, σε Βίωνα, Ανθ. **II.** ως επίθ., αυτός που πιάνει πουλιά με ξώβεργες, ἱξευτικός, στο ίδ.

ἱξεύω (ἱξός), πιάνω με ξώβεργα.

Ἰξίων[ι], -ονος, ό, ο Ἰξίονας, μυθικός βασιλιάς της Θεσσαλίας· το όνομά του πιθ. συγγενές προς το ἱκέτης, επειδή ήταν ο πρώτος ανθρωποκτόνος και, ως εκ τούτου, ο πρώτος ικέτης, σε Πίνδ., Αισχύλ.

ἱξοβολέω, συλλαμβάνω με ξώβεργες· απλά, πιάνω, συλλαμβάνω, σε Ανθ.

ἱξο-βόλος, -ον (βάλλω), αυτός που συλλαμβάνει κάτι τοποθετώντας ἱξευτικά καλάμια.

ἱξο-εργός, ό (*ἔργω), αυτός που χρησιμοποιεί ξώβεργες για να πιάσει πουλιά, κυνηγός πουλιών, σε Ανθ.

ἴξομαι, μέλ. του ἰκνέομαι.

ἴξον, -ες, -ε, αόρ. β' του ἴκω.

ἱξός, I. ἱξός, γκυ, Λατ. viscum, παρασιτικό φυτό που φυτρώνει κυρίως στη βελανιδιά, αλλά και σε άλλα δέντρα (μηλιά, αχλαδιά), σε Αριστ. **II. 1.** κόλλα

που παρασκευάζεται από τον καρπό του φυτού ιξός, σε Ευρ. **2.** μεταφ., *έκφυγών τὸν ἰξὸν τὸν ἐν πράγματι*, σε Λουκ.

ἰξο-φορεύς, -έως, Επικ. **-ῆος, ὁ (φέρω)**, αλειμμένος με ιξό, σε Ανθ.

ἰξύς, -υός, δοτ. *ἰξυῖ* (ποιητ. συνηρ. αντί *ἰξύϊ*), **ἦ**, μέση, σε Ομήρ. Οδ.

Ἴο-βακχος, ὁ, ο Βάκχος τον οποίον επικαλούνταν με την ιαχή *ἰώ*, σε Ανθ.

ιο-βλέφαρος, -ον (ἶον, βλέφαρον), αυτός που έχει βλέφαρα με βλεφαρίδες σε χρώμα μενεξεδί (*ἶον*), σε Λουκ.

ιοβολέω[ῖ], ρίχνω βέλη, τοξεύω, εκτοξεύω, εξακοντίζω, σε Ανθ.

ιο-βόλος[ῖ], -ον (ἰός, βάλλω)· **I.** αυτός που ρίχνει βέλη, σε Ανθ. **II.** αυτός που χύνει δηλητήριο, δηλητηριώδης, φαρμακερός, λέγεται για τα ζώα, στο ιδ.

ιο-βόστρυχος, -ον (ἶον), αυτός που έχει σκουρόχρωμα μαλλιά, σε Πίνδ.

ιο-δνεφής, -ές (δνόφος), αυτός που έχει χρώμα σκοτεινό όπως του μενεξέ, της βιολέτας (*ἶον*), χρώμα μαύρο ή πορφυρό που λεγόταν «ιάνθινο», σε Ομήρ. Οδ.

ιο-δόκος[ῖ], -ον (ἰός, δέχομαι), αυτός που υποδέχεται, που εγκλείει μέσα του βέλη, λέγεται για τη φαρέτρα, σε Όμηρ.· ως ουσ., φαρέτρα (*ή ιοδόκη*), σε Ανθ.

ιο-ειδής, -ές (ἶον, εἶδος), όμοιος με τη βιολέτα, βιολετής, πορφυρός, λέγεται για τη θάλασσα, σε Όμηρ.

ιόεις, -εσσα[ῖ], -εν (ἶον), αυτός που έχει βιολετί χρώμα, μελανός, σκουρόχρωμος, σε Ομήρ. Ιλ.

ιο-μῖγής[ῖ], -ές (ἰός, μιγῆναι), αναμεμιγμένος με δηλητήριο, σε Ανθ.

ιό-μωροι, οἱ, αυτοί που βρίσκονται γύρω από τα βέλη, πολεμικοί ή δύσμοιροι, δυστυχείς, άθλιοι, κακόμοιροι, σε Όμηρ. (με σημασία και προέλ. αμφιβ.).

ἶον[ῖ], τό, μενεξές, σε Θεόκρ.· άπαξ στον Όμηρ., *λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἥδὲ σελίνου θήλεον*, πιθ. σημασία της φράσης, τα λιβάδια ήταν κατάμεστα από μενεξέδες και σέλινο· αλλά αν είναι εδώ ο ίδιος ο μενεξές ή κάποια άλλα σκουρόχρωμα μπλε λουλούδια είναι αμφιβ.

ιονθάς, -άδος, ἦ, τριχωτός, μαλλιαρός, επίθ. του αγριοκάτσικου, σε Ομήρ. Οδ.

ἰονθος, ὁ, ρίζα της τρίχας, των μαλλιών· μικρή, νέα τρίχα.

Ἴόνιος[ῖ], -α, -ον (Ἰώ), αυτός που χαρακτηρίζει ή πήρε το όνομά του από την Ιώ· *Ἰόνιος κόλπος* ή *πόρος*, η θάλασσα μεταξύ της Ηπείρου και της Ιταλίας στην οποία κολύμπησε η Ιώ, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

ιο-πλόκος, -ον (πλέκω), αυτός που είναι πλεγμένος από βιολέτες μεταξύ τους, σε Ανθ.

ἰός[ῖ], ὁ, πληθ. *ιοί*, επίσης *ιά*· **I.** βέλος, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ. **II. 1.** σκουριά, ιδίως του σιδήρου ή του χαλκού, σε Θέογν., Πλάτ. **2.** δηλητήριο, λέγεται για τα φίδια, σε Τραγ.

ῖος, ἴα, Επικ. αντί *εἷς, μία*, βλ. [εἷς](#).

ιο-στέφᾱνος, -ον, αυτός που φορά στεφάνι από μενεξέδες, σε Όμηρ. Ὑμν., Σόλωνα κ.λπ.

ιότης, -ητος, ἦ, I. θέληση, επιθυμία· *θεῶν ιότητι*, με τη θέληση ή εντολή των θεών, σε Όμηρ. **II.** όπως το *ἔκατι* II, άπαξ σε χορικό του Αισχύλ., για χάρη, *ιότατι γάμων*, σε Αισχύλ. (αμφιβ. προέλ.).

ιού ή ιοῦ, I. σχετλιαστικό επιφών., κραυγή θρήνου, αλίμονο, Λατ. *heu!*, σε Τραγ. **II.** όπως το *ἰώ*, επιφών. χαράς και αγαλλίασης, α!, σε Αισχύλ., Αριστοφ. κ.λπ.

Ἰουδαῖος, ὁ, Εβραῖος· **Ἰουδαία**, Εβραία· *ή Ἰουδαία* (ενν. γῆ), η χώρα της Ιουδαίας· **Ἰουδαϊκός, -ή, -όν**, Εβραϊκός· **Ἰουδαῖζω**, συμπλέω, συντάσσομαι ή μιμούμαι τους Εβραίους, σε Κ.Δ.

ἵουλος, ὁ, = οὖλος, πρώιμο χνούδι στις παρειές του προσώπου ή ιδίως κάτω απ' τους κροτάφους των νέων, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ.

ιο-χέαιρα[ι], ἡ, αυτή που ρίχνει βέλη, τοξοβόλος, επίθ. της Άρτεμης, σε Όμηρ. (πιθ. από το *χέω*, όχι από το *χαίρω*).

ἱπνίτης[ι], -ου, ὁ (ἱπνός), ψημένος σε φούρνο, σε Ανθ.

ἱπνο-ποιός, -όν (ποιέω), αυτός που εργάζεται σε φούρνο, κεραμέας, σε Λουκ.

ἱπνός, ὁ, I. κλίβανος ή φούρνος, σε Ηρόδ., Αριστοφ. **II.** τόπος, χώρος στον οποίο βρίσκεται ο φούρνος, δηλ. κουζίνα, σε Αριστοφ. **III.** λαμπτήρας, φανός, στον ιδ.

ἱπόομαι, Παθ., πιέζομαι, καταπιέζομαι, σε Αισχύλ., Αριστοφ.

ἵπος, ἡ ή τό(ἵπτομαι), αυτός που βρίσκεται στην ποντικοπαγίδα, κομμάτι ξύλου που πέφτει και πιάνει το ποντίκι· γενικά, κάθε είδους βάρος, σε Πίνδ.

ἱππ-αγρέται, -ῶν, οἱ (ἀγείρω), τρεις αξιωματούχοι στη Σπάρτη, οι οποίοι επέλεγαν τριακόσιους ἱππείς από τους *ἐφήβους*, για να υπηρετούν σαν σωματοφυλακή των βασιλιάδων, σε Ξεν.

ἱππ-ἄγωγός, -όν, αυτός που κουβαλά, μεταφέρει ἄλογα, λέγεται για πλοία, που χρησιμ. σαν μέσα μεταφοράς του ἱππικού, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

ἱππάζομαι, μέλ. -άσσομαι, αποθ. (ἵππος)· I. 1. οδηγώ ἄλογα, οδηγώ ἄρμα, σε Ομήρ. Ιλ.· έπειτα, ἱππεύω, σε Ηρόδ., Αριστοφ. **2.** Παθ., λέγεται για το ἄλογο, οδηγούμαι ή ἱππεύομαι, σε Πλάτ., Ξεν. **II.** *ἱππάζεσθαι χώραν*, διέρχομαι κάποια χώρα ἐφιππος, δηλ. πάνω σε ἄλογο, σε Πλούτ.

ἱππ-ἄλεκτρῶν, -όνος, ὁ, ἵππος και κόκορας μαζί, γρύπας, μυθικό ζώο, σε Αισχύλ.

ἱππᾶλίδας, -ου, ὁ, ποιητ. εκτεταμ. τύπος αντί *ἱππεύς*, σε Θεόκρ.

ἱππᾶπαί, ιαχή, κραυγή των ἱππέων, παρωδία της ιαχῆς των ναυτῶν (*ρύππαπαί*), σε Αριστοφ.

ἱππᾶριον, τό, υποκορ. του ἵππος, μικρός ἵππος, αλογάκι, πουλάρι, σε Ξεν.

ἱππ-αρμοστής, -οῦ, ὁ, Λακεδαιμ. αντί ἵππαρχος, διοικητής του ἱππικού, σε Ξεν.

ἱππαρχέω, μέλ. -ήσω (ἵππαρχος), διοικώ, διευθύνω το ἱππικό· με γεν., σε Ηρόδ., Δημ.

ἱππαρχία, ἡ, αξίωμα του ἱππάρχου, σε Ξεν.

ἱππαρχικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή χαρακτηρίζει τον ἵππαρχον·

ἱππαρχικόν ἐστί, εἶναι μέρος της αρμοδιότητας, έργο ή καθήκον του ἱππάρχου, σε Ξεν.

ἵππ-αρχος, ὁ, διοικητής ἱππικού, σε Ηρόδ.· στην Αθήνα εκλέγονταν δύο, με υφισταμένους τους δέκα *φυλάρχους*, σε Αριστοφ.

ἱππᾶς, -άδος, ἡ, ανώμ. θηλ. του ἱππικός· *ἱππᾶς στολή*, ἱππική στολή, στολή ἱππασίας, σε Ηρόδ.

ἱππᾶσία, ἡ (ἱππάζομαι)· 1. το ἱππεύειν, ἱππευτική άσκησις, σε Αριστοφ., Ξεν. **2.** οδηγηση ἁρματος, ἁρματηλασία, σε Λουκ.

ἱππᾶσιμος[ᾱ], -η, -ον (ἱππάζομαι), κατάλληλος για ἄλογα, κατάλληλος για ἱππασία, σε Ηρόδ., Ξεν.· μεταφ., *τοῖς κόλαξιν ἱππᾶσιμος*, «καβαλικευμένος» από κόλακες, σε Πλούτ.

ἱππαστής, -οῦ, ὁ, I. = ἱππευτής, σε Λουκ. **II.** ως επίθ., κατάλληλος για ἱππασία, λέγεται για ἄλογα, σε Ξεν.

ἱππαστικός, -ή, -όν (ἱππάζομαι), αυτός που αγαπά την ἱππασία, σε Πλούτ.

ἱππᾶστρια, ἡ, θηλ. του ἱππαστής II· *ἱππᾶστριαὶ κάμηλοι*, σε Πλούτ.

ἱππ-άφεις, -εως, ἡ, αφετηρία σε αγώνα δρόμου στον ἱππόδρομο, σε Ανθ.

ίππεία, ή (ίππεύω)· **1.** οδήγηση ή ίππευση αλόγου, ιππική, ιππευτική ικανότητα, ιπποδρομικός αγώνας, σε Σοφ., Ευρ. **2.** ιππικό, σε Ξεν.

ίππειος, -α, -ον (ίππος), αυτός που ανήκει σε άλογο ή άλογα, σε Όμηρ., Σοφ.· *ίππειος λόφος*, λοφίο από αλογότριχες, σε Ομήρ. Ιλ.

ίππ-ερος, ό, ιππικός έρωτας, νόσος ιππική, ιππομανία, σε Αριστοφ.

ίππευμα, -ατος, τό (ίππεύω), πορεία πάνω σε άλογο ή ταξίδι πάνω σε άρμα, σε Ευρ.

ίππεύς, γεν. -έως, Επικ. -ήρος, ό (ίππος)· **I. 1.** ιπέας, καβαλάρης, λέγεται είτε για τον αρματηλάτη (ηνίοχο) είτε για τον ήρωα που μάχεται από το άρμα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** καβαλάρης, δηλ. έφιππος, με αυτή την έννοια απαντά πρώτα στον Ηρόδ. **II. 1.** στη νομοθεσία του Σόλωνα, οι *ίππεις*, στην Αττ. *ίππης*, ήταν η δεύτερη τάξη των πολιτών, η οποία έπρεπε να κατέχει γη αξίας τριακοσίων μεδίωνων, καθώς και ένα άλογο, σε Αριστοφ., Θουκ. **2.** στη Σπάρτη, οι ιππείς ήταν τριακόσιοι επίλεκτοι άνδρες, οι οποίοι αποτελούσαν τη φρουρά του βασιλιά, σε Ηρόδ.

ίππευτήρ, -ήρος, ό, = το επόμ., σε Ανθ.

ίππευτής, -οῦ, ό, ιπέας, έφιππος, καβαλάρης, σε Ευρ.

ίππεύω, μέλ. -σω, αόρ. α' ίππευσα (ίππεύς)· **I. 1.** είμαι έφιππος ή καβαλάρης, ιππεύω, καβαλικεύω άλογο, σε Ηρόδ., Αττ.· ομοίως, στη Μέσ., σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., λέγεται για τον άνεμο, σε Ευρ. **II.** είμαι έφιππος στρατιώτης, υπηρετώ το ιππικό, σε Ξεν. **III.** λέγεται για άλογο, φέρω τον αναβάτη (δηλ. μεταφέρω τον αναβάτη), στον ίδ.

ίππηδόν (ίππος), επίρρ.: **I.** όπως το άλογο, σε Αισχύλ. **II.** καθώς ο αναβάτης του αλόγου, σε Αριστοφ.

ίππ-ηλάσιος, -α, -ον (ελαύνω), = *ίππήλατος· ίππηλασία όδός*, δρόμος κατάλληλος για τη διέλευση αρμάτων, δρόμος αμαξιτός, σε Ομήρ. Ιλ.

ίππηλάτᾱ, ό, Επικ. αντί *ίππηλάτης*.

ίππηλάτῑω, μέλ. -ήσω, ιππεύω ή οδηγώ άλογα, σε Αριστοφ.

ίππ-ηλάτης[ᾱ], -ου, ό (ελαύνω), οδηγός αλόγων, αυτός που μάχεται από άρμα· ως τιμητικό επίθ., όπως το σημερινό «ιππότης», σε Όμηρ.

ίππ-ήλᾱτος, -ον (ελαύνω), κατάλληλος για ιππασία ή αρματηλασία, σε Ομήρ. Οδ.

ίππ-ημολγοί, οί (ᾰμέλγω), αυτοί που αρμέγουν τα θηλυκά άλογα, τις φοράδες, Σκυθική ή Ταρταρική φυλή, σε Ομήρ. Ιλ.

ίππι-άναξ[ᾱ], -ακτος, ό, αρχηγός ιππικού, σε Αισχύλ.

ίππικός, -ή, -όν (ίππος)· **I. 1.** αυτός που ανήκει σε άλογο ή άλογα, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** αυτός που ανήκει σε ιππείς ή σε άρματα· *ίππικός άγών, δρόμος*, σε Ηρόδ., Σοφ. **II.** επιδέξιος στην ιππασία, καβαλάρης με άριστη ισορροπία, σε Πλάτ.· ή *ίππική* (ενν. τέχνη), σε Αριστοφ. **III. 1.** *τό ίππικόν*, το ιππικό, οι ιππείς στρατιώτες, σε Ηρόδ., Ξεν. **2.** οδός ή διάστημα τεσσάρων σταδίων, σε Πλούτ. **IV.** επίρρ. -*κῶς*, όπως αρμόζει σε ιπέα· υπερθ. -*κῶτατα*, με την καλύτερη ιππική τέχνη, κατά τον καλύτερο ιππικό τρόπο, σε Ξεν.

ίππιος, -α, -ον (ίππος), αυτός που ανήκει σε άλογο ή σε άλογα, σε Ευρ.· επίθ. της βασιλίσσας των Αμαζόνων, στον ίδ.· λέγεται για τον Ποσειδῶνα (δημιουργός του αλόγου), σε Αισχύλ. κ.λπ.

ίππιο-χαίτης, -ου, ό (χαίτη), δασύς, τριχωτός, αποτελούμενος από τρίχες αλόγου, σε Ομήρ. Ιλ.

ίππιο-χάρμης, -ου, ό (χάρμη)· **I.** αυτός που πολεμά από άρμα, σε Όμηρ.· έπειτα, ιπέας, αναβάτης, καβαλάρης, σε Αισχύλ. **II.** ως επίθ., *ίππ. κλόνοι*, ο θόρυβος της συμπλοκής ιπέων, στον ίδ.

ἵππο-βάμων[ᾱ], -ον, γεν. -ονος (βαίνω)· **1.** αυτός που επιβαίνει σε άλογο, ιππέας, αναβάτης, καβαλάρης, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** μεταφ., *ρήματα ἵπποβάμονα*, μεγαλόστομες, πομπώδεις λέξεις, μεγαλοστομίες, όπως Λατ. equestris oratio, σε Αριστοφ.

ἵππο-βάτης[ᾱ], -ου, ὁ (βαίνω), αναβάτης ἵππων, καβαλάρης, σε Αισχύλ.

ἵππο-βότης, -ου, ὁ (βόσκω)· **I.** αυτός που εκτρέφει άλογα, σε Ευρ. **II.** οι *ἵπποβόται* στη Χαλκίδα της Εύβοιας ήταν τάξη πολιτών, όπως οι *ἵππεις* στην Αθήνα, Λατ. Equites, «ἱππότες», ευγενείς, σε Ηρόδ.

ἵππό-βοτος, -ον (βόσκω), αυτός που βοσκεῖται, που τρώγεται από άλογα, λέγεται για την πλούσια γη προς βόσκηση, εκτροφή αλόγων, σε Όμηρ., Ευρ.

ἵππο-βουκόλος, ὁ, αυτός που εκτρέφει άλογα, αυτός που βόσκει άλογα, σε Ευρ.

ἵππο-γέρανοι, οἱ, ιππικό αποτελούμενο από γερανούς, σε Λουκ.

ἵππό-γῦποι, οἱ (γύψ), καβαλάρηδες σε γύπες, σε Λουκ.

ἵππό-δάμος, -ον (δαμάω), αυτός που εξημερώνει, που δαμάζει τα άλογα, σε Όμηρ.

ἵππο-δάσεια[ᾱ], θηλ. χωρίς αρσ., τριχωτή, τραχύμαλλη με αλογότριχες, λέγεται για τις περικεφαλαίες, σε Όμηρ.

ἵππό-δεσμα, -ων, τά (δεσμός), δεσμοί, λουριά αλόγων, ηνία, χαλινάρια, σε Ευρ.

ἵππο-δέτης, -ου, ὁ (δέω, δένω), αυτός που δένει τα άλογα, καπίστρι, χαλινάρι, σε Σοφ.

ἵππο-διώκτης, -ου, ὁ, Δωρ. -**τας**, = *ἱππηλάτης*, οδηγός ή αναβάτης αλόγων, σε Θεόκρ.

ἵπποδρομία, ἡ, ιπποδρομία ή αρματοδρομία, σε Αριστοφ., Θουκ.

ἵππό-δρομος, ὁ, 1. δρόμος για άρματα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μέρος στο οποίο τελούνταν ιππικοί αγώνες ή αρμαθλασίες, ιπποδρόμιο, Λατ. curriculum, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἵππο-δρόμος, ὁ, ιππέας με ελαφρύ (ψιλό) οπλισμό, *ἵπποδρόμοι ψιλοί*, σε Ηρόδ.

ἵππόθεν, επίρρ. (*ἵππος*), βγαίνοντας από το άλογο, λέγεται για τους ήρωες που κατέβαιναν από τον Δούρειο Ἴππο, σε Ομήρ. Οδ.

ἵπποιϊν, Επικ. γεν. και δοτ. δυϊκ. του *ἵππος*.

ἵππο-κάνθαρος, ὁ, αλογοσκάθαρο, σε Αριστοφ.

ἵππο-κέλευθος, -ον, αυτός που ταξιδεύει με άλογο, οδηγός αλόγων, ιππηλάτης, σε Ομήρ. Ιλ.

ἵππο-κένταυρος, ὁ, κένταυρος, μυθικό πλάσμα, το οποίο ήταν μισός άνθρωπος και μισός άλογο, σε Ξεν.

ἵπποκομέω, μέλ. -*ήσω*, περιποιούμαι άλογα· *ἵπποκομεῖν κάνθαρον*, περιποιούμαι, (με ανάγκασε να) φροντίζω σκαθάρι σαν ἱπποκόμος, σε Αριστοφ.

ἵππο-κόμος, ὁ (κομέω), ἱπποκόμος ή φροντιστής αλόγων, επίσης αυτός που ακολουθούσε τον *ἱππέα* στον πόλεμο, Λατ. equiso, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

ἵππό-κομος, -ον (κόμη), διακοσμημένος με τρίχες, με αλογότριχες, λέγεται για την περικεφαλαία, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

ἵππο-κορυστής, -οῦ, ὁ (κορύσσω), επίθ., αναφέρεται στους ήρωες που πολεμούν από το άρμα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἵππο-κρᾶτέω, μέλ. -*ήσω*, υπερισχύω στο ιππικό, νικώ, σε Δημ. — Παθ., είμαι υποδεέστερος στο ιππικό, σε Θουκ.

ἵπποκρᾶτία, ἡ, νίκη σε ἱπομαχία, σε Ξεν.

ἵππό-κρημνος, -ον, υπερβολικά απόκρημνος, απότομος, τρομερά δύσβατος· *ἵππόκρημνον ῥῆμα*, λέξη δυσνόητη, δυσερμήνευτη, σε Αριστοφ.

ἵππό-κροτος, -ον, αυτός που ηχεί, ακούγεται από τα πατήματα, από τον καλπασμό των αλόγων, σε Ευρ.

ἵππό-λοφος, -ον, αυτός που έχει χαίτη ή λοφίο, περικεφαλαία από αλογότριχες, σε Ανθ.

ἵππο-μᾶνῆς, -ές (μαίνομαι)· **I.** λέγεται για λιβάδι, μέσα στο οποίο τα άλογα βρίσκουν μανιώδη τέρψη ή λιβάδι χλοερό ή λιβάδι γεμάτο από άλογα, σε Σοφ.

II. ως ουσ., *ἵππομανές, -έος, τό*, αρκαδικό φυτό, που μανιωδώς αγαπούν να τρώγουν τα άλογα ή που μόλις το τρώνε τρελαίνονται, σε Θεόκρ.

ἵππο-μᾶνία, ἡ, λατρεία, πάθος για τα άλογα, σε Λουκ.

ἵππομᾶχέω, μέλ. -ήσω, μάχομαι πάνω στην πλάτη αλόγου, σε Θουκ., Ξεν.

ἵππομᾶχία, ἡ, μάχη με άλογα, μάχη ιππικού στρατεύματος, σε Θουκ. κ.λπ.

ἵππο-μάχος, -ον (μάχομαι), αυτός που πολεμά έφιππος, ιπέας στρατιώτης, σε Σιμων., Λουκ.

ἵππο-μύρμηξ, ὁ, αλογομέρμηγκας· στον πληθ., ιππικό αποτελούμενο από μυρμήγκια, σε Λουκ.

ἵππο-νώμας, ὁ (νωμάω), αυτός που οδηγεί ή διατηρεί, εκτρέφει άλογα, σε Σοφ., Ευρ.

ἵππο-πόλος, -ον (πολέω), αυτός που ασχολείται με τα άλογα, λέγεται για τους Θράκες, σε Ομήρ. Ιλ.

ἵππος, ὁ, ἡ, I. άλογο, φοράδα, Λατ. equus, equa, σε Όμηρ. κ.λπ.· πληθ. ἵπποι στον Όμηρ., σημαίνει άλογα που σύρουν άρματα, σε Ομήρ. Ιλ.· απ' όπου, το ἵπποι χρησιμ. για να δηλώσει το ίδιο το άρμα, *καθ' ἵππων ἄλλεσθαι, ἐξ ἵππων βῆσαι, ἵππων ἐπεβήσετο*, στο ίδ.· η τέχνη της ιππασίας, παρ' όλο που ήταν γνωστή στην εποχή του Ομήρ., αναφέρεται σαν μια ασυνήθιστη πρακτική, σαν κάτι που γινόταν για λόγους επίδειξης και δεν ήταν γνωστή στους πολλούς, πρβλ. κέλης, κελητίζω. **II.** ως περιληπτικό όνομα, ἵππος, ή, ιππικό, Λατ. equitatus, σε Ηρόδ., Αττ.· πάντα σε ενικ., ακόμα και με αριθμητικά, όπως το ἵππος χιλίη = χίλιοι ιππείς, σε Ηρόδ. **III.** ὁ ἵππος ὁ ποτάμιος, υποπόταμος, στον ιδ. **IV.** σε σύνθ., δήλωνε οτιδήποτε υπερμέγεθες ή τραχύ, όπως στις λέξεις *ἵπποσέλινον, ἵππομάραθρον, ἵππόκρημνος*, κ.λπ.

ἵππό-σταῖσις, -εως, ἡ, στάβλος αλόγων· μεταφ., *Ἀελίου κνεφαία ἵππόστασις*, σκοτεινός στάβλος του Ήλιου, δηλ. η Δύση, σε Ευρ.

ἵπποσύνη, ἡ (ἵππος)· **I.** τέχνη της αρματηλασίας, ιππική δεξιότητα, σε Όμηρ. **II.** = ἵππος II, δηλ. ιππικό, σε Χρησμ. παρ' Ηροδ.

ἰππόσυνος, -η, -ον, = *ἵππικός*, σε Ευρ.

ἰππότης, -ου, ὁ, Επικ. **ἰππότᾱ, ὁ (ἵππος)**· **I.** οδηγός ή ιππέας αλόγων, αναβάτης, Λατ. *eques*, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ. **II.** ως επίθ., *ἰππότης λεώς*, ιππείς, ιππικό, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἵππο-τοξότης, -ου, ὁ, έφιππος τοξότης, τοξότης πάνω σε άλογο, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἵπποτροφία, ή, αναπαραγωγή, εκτροφή ή φύλαξη αλόγων, ιδίως για ιπποδρομικούς αγώνες, σε Σιμων., Θουκ.

ἵππο-τρόφος, -ον (τρέφω)· **I.** αυτός που εκτρέφει άλογα, αυτός που διατηρεί άφθονα άλογα, σε Ησίοδ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που σιτίζει άλογα και τα διατηρεί για συμμετοχή τους σε ιπποδρομικούς αγώνες, σε Δημ., Πλούτ.

ἵππο-τῦφία, ή (τῦφος), υπερβολική έπαρση, αλαζονεία που καταλαμβάνει τον αναβάτη του αλόγου, σε Λουκ.

ἵππουρις, -ιδος (οὔρά), ή, θηλ. επίθ., αυτός που είναι διακοσμημένος με αλογίσια ουρά, στολισμένος με αλογοουρά, λέγεται για τις περικεφαλαίες, σε Όμηρ.

ἵπποφόρβιον, τό, I. αγέλη, κοπάδι αλόγων που βόσκουν, σε Ηρόδ., Ξεν. **II.** = *ἵπποτροφεῖον*, στάβλος, σε Ευρ.

ἵππο-φορβός, -όν (φέρβω), = *ἵπποτρόφος*, εκτροφέας αλόγων, σε Πλάτ.

ἵππ-ώδης, -ες (εἶδος), όμοιος με άλογο, σε Ξεν.

ἵππών, -ωνος, ὁ, 1. χώρος για άλογα, στάβλος, σε Ξεν. **2.** ταχυδρομικός σταθμός όπου άλλαζαν τα άλογα, στον ίδ.

ἵππωνεία, ή, αγορά αλόγων, σε Ξεν.

ἵππ-ωνέω (ώνέομαι), αγοράζω άλογα, σε Ξεν.

ἵπταμαι, αποθ., μεταγεν. τύπος του ενεστ. *πέτομαι*, σε Μόσχ.

ἵπτομαι, μέλ. ἵψομαι, Επικ. β' ενικ. αορ. α' ἵψαο, αποθ., πιέζω ισχυρά, καταπιέζω, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ.

ἱρά, τά, Ιων. και Επικ. αντί *ἱερά*.

ἱράομαι, Ιων. αντί ἱεράομαι.

ἱρεία ή ἱρηΐη, Ιων. αντί ἱερεία.

ἱρεύς, ἱρεύω, ἱρήϊον, Ιων. και Επικ. αντί ἱερεύς, ἱερεύω, ἱερεῖον.

ἱρήν, -ένος, ὁ, Ιων. αντί εἰρήν.

ἱρηξ, -ηκος, ὁ, Ιων. αντί ἱέραξ.

Ἴρις, -ιδος, ή, αιτ. Ἴριν, κλητ. Ἴρι· I. η Ἴριδα, αγγελιαφόρος των θεών, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** ως προσηγορικό **Ἴρις, ή,** ουράνιο τόξο, ἱρίδα, στον Όμηρ., όπως και στη Βίβλο, αποτελεί σημάδι προς τους ανθρώπους, *δράκοντες...*, *ἱρισσιν εοικότες ᾗς τε, Κρονίων ἐν νέφεϊ στήριξε τέρας μερόπων ἀνθρώπων*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κάθε είδους φωτεινός κύκλος γύρω από σώμα που λάμπει, όπως κύκλος γύρω απ' τα μάτια της ουράς του παγωνιού, σε Λουκ. **3.** το φυτό Ἴριδα, σε Θεόφρ.

ἱρόν, τό, Ιων. αντί ἱερόν· ἱροργίη, αντί ἱερουργία.

ἱρός, Ιων. και ποιητ. αντί ἱερός.

ἱρο-φάντης, ὁ, Ιων. αντί ἱεροφάντης.

ἱρωσύνη, ή, Ιων. αντί ἱερωσύνη.

ἴς[ι], ή, γεν. ἴνός, αιτ. ἴνα, ονομ. πληθ. ἴνες, δοτ. ἴνεσι ή ἰσί· I. μυς (του σώματος), ιδίως, μυς στο πίσω μέρος του αυχένα, σε Ομήρ. Ιλ.· στον πληθ., μύες, σε Όμηρ. **II.** ως επί το πλείστον στον ενικ., δύναμη, ισχύς, «νεύρα», Λατ. *vis*, σε Όμηρ.· περιφραστικά, όπως το *βίη, ἱερή ἴς Τηλεμάχοιο*, κραταιός, δυνατός Τηλέμαχος, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.

ἴσ-άγγελος, -ον, ὅμοιος, ἴσος με ἄγγελο, σε Κ.Δ.

ἴσ-ἀδελφος[ἴσᾱ], -ον, σαν ἀδελφός, ὅμοιος με ἀδελφό, σε Ευρ.

ισάζω, μέλ. -άσω· Παθ., αόρ. α' *ἰσάσθην*, παρακ. *ἴσασμαι (ἴσος)*· εξισώνω, εξισορροπώ, εξομοιώνω, λέγεται για πρόσωπο που κρατά ζυγαριά, που ζυγίζει, σε Ομήρ. Ιλ.· *ισάζω τὰς κτήσεις*, τις κάνω ισάξιες, ίσες, σε Αριστ. — Μέσ., εξομοιώνομαι, θέλω να κάνω τον εαυτό μου ἴσο με κάποιον ἄλλο, σε Ομήρ. Ιλ.

ισαίτερος, ισαίτατος, συγκρ. και υπερθ. του *ἴσος*.

ἴσᾱμι, Δωρ. αντί *ἴσημι*.

ἴσ-ἀμιλλος, -ον, ἐφάμιλλος, ισοδύναμος· ουδ. πληθ., ως ἐπίρρ., *ἰσάμιλλα δραμεῖν τινα*, σε Ανθ.

ἴσαν, I. πορεύονταν, ἀπέρχονταν, Επικ. γ' πληθ. παρατ. του *εἶμι (ibo)*· **II.** γνώριζαν, Επικ. γ' πληθ. υπερσ. του *οἶδα*.

ἴσαντι, Δωρ. γ' πληθ. του *οἶδα* αντί *ἴσασι*.

ἴσ-ἀργύρος, -ον, αὐτός που ἔχει ἀξία ἀργύρου ἴσου βάρους, σε Αισχύλ.

ἴσ-ἀριθμος[ἴσᾱ], -ον, ἴσος στον ἀριθμό προς κάτι ἄλλο, σε Πλάτ.

ἴσας[ἴ], Δωρ., β' ενικ. του *ἴσημι*.

ισάσκετο[ἴ], Επικ., γ' ενικ. Μέσ. παρατ. του *ισάζω*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἴσᾱτι, Δωρ., γ' ενικ. του *ἴσημι*.

ἴσ-ηγορία, Ιων. -**ίη, ἡ (ἀγορεύω)**, ἰσόνομη ἐλευθερία λόγου, παρρησία, και γενικά, ἰσονομία, ἰσότητα, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἴσ-ἡλιξ, -ἴκος, ὁ, ἡ, αὐτός που βρίσκεται στην ἴδια ηλικία με κάποιον ἄλλο, ομήλικος, *τινι*, σε Ξεν.

ἴσημι, γνωρίζω, μόνο στους Δωρ. τύπους, *ἴσᾱμι, ἴσας, ἴσᾱτι, ἴσαντι*, σε Θεόκρ.

ἴσ-ήρης, -ες (*ἄρω), = *ἴσος*, σε Ευρ.

ἴσῆριθμος, -ον, ποιητ. αντί *ἰσάριθμος*, σε Ανθ.

ἴσθι, I. μάθε! γνώριζε!, προστ. του *οἶδα*. **II. ἴσθι**, να εἶσαι, προστ. του *εἶμι* (sum).

Ἰσθμια, -ων, τά, βλ. **Ἰσθμιον II.**

Ἰσθμιάς, -άδος, ἡ (Ἰσθμιον II), ἀνώμ. θηλ. του *Ἰσθμιακός = Ἰσθμικός*, σε Θουκ.

ἴσθμιον, τό (ἰσθμός)· I. οτιδήποτε ἀνήκει στον λαιμό, περιδέραιο, σε Ομήρ. Οδ. **II.** *Ἰσθμια* (ενν. *ἱερά*), *τά*, Ἰσθμικοὶ ἀγώνες, που διεξάγονταν ἀνά τριετία στον Ἰσθμό της Κορίνθου, σε Αριστοφ. κ.λπ.

ἴσθμιος, -α, -ον ἢ -ος, -ον, Ἰσθμικός, αὐτός που προέρχεται ἢ ἀνήκει στον Ἰσθμό, σε Σοφ.

Ἰσθμόθεν, ἐπίρρ., ἀπὸ τον Ἰσθμό, σε Ανθ.

Ἰσθμόθι, ἐπίρρ., στον Ἰσθμό, σε Ανθ.

Ἰσθμοῖ, ἐπίρρ., στον Ἰσθμό, παρὰ Πλουτ.

ἰσθμός, -οῦ, ὁ (εἶμι, ibo), λαιμός (βλ. **Ἰσθμιον**)· **1.** οποιοδήποτε στενό πέρασμα· ἰδίως, λωρίδα γῆς μεταξύ δύο θαλασσών, ἰσθμός, διώρυγα, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** ὁ *Ἰσθμός* ἀπλῶς, ο Ἰσθμός της Κορίνθου, σε Ηρόδ.

ἰσθμ-ώδης, -ες (εἶδος), αὐτός που μοιάζει με ἰσθμό, = *ἰσθμοειδής*, σε Θουκ.

Ἰσιᾱκός[ἴ], -ἡ, -όν, αὐτός που ἀνήκει ἢ χαρακτηρίζει την Ἰσιδα· θηλ. **Ἰσιᾱς, -άδος, ἡ**, σε Ανθ.

Ἰσις, ἡ, γεν. *Ἰσιδος*, Ιων. *Ἰσιος*, δοτ. *Ἰσι*, αιτ. *Ἰσιν*· Ἰσιδα, Αἰγυπτιακή θεότητα, ἀντίστοιχη της Δήμητρας, σε Ηρόδ.

ἴσκει, ἴσκεν, Επικ. ἀντί *ἐνισπεν*, εἶπε, σε Ομήρ. Οδ.· α' πρόσ. *ἴσκον*, σε Θεόκρ.

ἴσκω, = εἶσκω· I. εξομοιώνω, *τινί τι*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα*, ἀν και ἔλεγε πολλὰ ψέματα, τα ἔκανε να μοιάζουν με

αλήθειες, δηλ. φαινόταν να λέει την αλήθεια, στο ίδ. **Π. 1.** θεωρώ κάποιον όμοιο με κάποιον άλλο, *τινά τινι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀπόλ.*, *ἴσκειν ἕκαστος ἀνὴρ*, που όλοι φαντάζονταν, δηλ. έπαιρναν για πραγματικό, σε Ομήρ. Οδ. **2.** υποθέτω, εικάζω, νομίζω, θεωρώ, σε Ανθ.

ἴσο-βᾶσιλεύς, -έως, ό, ή, ίσος με βασιλιά, σε Πλούτ.

ἴσό-γαιος, -ον (γαῖα), ίσος με τη γη, σε Λουκ.

ἴσο-γονία, ή (γονή), ισότητα, ομοιότητα γένους ή είδους, σε Πλάτ.

ἴσο-δαίμων, -ον, γεν. -ονος, ισόθεος, ίσος, όμοιος με θεό, σε Αισχύλ.

ἴσο-δίαιτος, -ον (δίαιτα), ζώντας με τον ίδιο τρόπο που ζει κάποιος άλλος, σε Θουκ.

ἴσο-δρόμος, -ον, αυτός που τρέχει σε ίση απόσταση με κάποιον άλλον, λέγεται για δρόμο ίδιου μήκους, σε Ανθ.

ἴσο-ζυγής, -ές (ζυγόν), αυτός που είναι ίσος στο μέγεθος με κάποιον άλλον, σε Ανθ.

ἴσό-θεος, -ον, αυτός που είναι ίσος με τους θεούς, σε Όμηρ., Αττ.

ἴσοθεόω, εξισώνω, εξομοιώνω κάποιον με τους θεούς, σε Αίσωπ.

ἴσο-κίνδυνος, -ον, αυτός που είναι ίσος ως προς τον κίνδυνο, σε Θουκ.

ἴσό-κληρος, -ον, αυτός που είναι ίσος ως προς την περιουσία, σε Πλούτ.

ἴσο-κρᾶτής, -ές (κράτος), αυτός που έχει ίση δύναμη, αυτός που έχει ίσα δικαιώματα με άλλους, σε Ηρόδ.

ἴσο-μάτωρ[ᾱ], Δωρ. αντί *-μήτωρ*, **ό, ή,** όμοιος προς μητέρα, σε Θεόκρ.

ἴσό-μᾶχος, -ον (μάχομαι), ισάξιος στη μάχη, ισοπαλής, σε Ξεν.

ἴσο-μεγέθης, -ες (μέγεθος), ισομεγέθης, ίσος στο μέγεθος, σε Ξεν.

ἴσο-μέτωπος, -ον (μέτωπον), αυτός που έχει ίσο μέτωπο, λέγεται για την πολεμική παράταξη στη μάχη, σε Ξεν.

ἴσο-μήκης, -ες (μήκος), ίσος στο μήκος, σε Πλάτ.

ἴσομοιρέω, μέλ. -ήσω, έχω ίσο μερίδιο, σε Θουκ., Ξεν.

ἴσομοιρία, Ιων. -ίη, ή, ίσο μερίδιο σε κάτι, *τινός*, σε Θουκ.

ἴσό-μοιρος, -ον (μοῖρα)· 1. αυτός που παίρνει ίδιο μερίδιο με τους άλλους, με γεν. πράγμ., σε Ξεν. **2.** αυτός που έχει την ίδια έκταση με κάποιον· *γῆς ἰσόμοιρ' ἄηρ*, διότι ο αέρας καλύπτει όλη την επιφάνεια της γης, σε Σοφ.

ἴσό-μορος, -ον, = ἰσόμοιρος, λέγεται από τον ίδιο τον Ποσειδώνα για τον εαυτό του ως *ἰσομόρου* προς τον Δία, σε Ομήρ. Ιλ.

ἴσ-όνειρος, -ον, όμοιος με όνειρο, κενός, μάταιος, σε Αισχύλ.

ἴσό-νεκς, -υος, ό, ή, ίσος ή όμοιος με νεκρό, σε Ευρ.

ἴσο-νομέομαι (νόμος), Παθ., έχω ίσα δικαιώματα με κάποιον άλλο, σε Θουκ.

ἴσονομία, Ιων. -ίη, ή, ισότητα δικαιωμάτων, ισότητα της αρχαιοελληνικής δημοκρατίας, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἴσό-νομος, -ον, λέγεται για πόλεις-κράτη, στις οποίες όλοι έχουν ίσα δικαιώματα, σε Πλάτ.

ἴσό-παις, -δος, ό, ή, ίσος με παιδί, δηλ. εξίσου αδύνατος, σε Αισχύλ.

ἴσο-πάλαιστος, -ον (παλαιστή), αυτός που είναι ως προς το μήκος ή το πλάτος ίσος με μία παλάμη, σε Ανθ.

ἴσο-πᾶλής, -ές (πάλος)· 1. ίσος στην πάλη, ισόπαλος στη μάχη. **2.** γενικά, ισοδύναμος, ίσος, σε Θουκ.

ἴσό-πᾶλος, -ον, = το προηγ., σε Λουκ.

ἴσό-πεδον, τό, επίπεδο εδάφος, επίπεδη, ίση επιφάνεια, σε Ομήρ. Ιλ., Ξεν.

ἴσό-πεδος, -ον (πέδον), αυτός που έχει ομαλή επιφάνεια, επίπεδος· με *δοτ.*, επίπεδος ή ίσος με κάποιον, σε Ηρόδ.

ἴσο-πλάτης, -ές (πλάτος), ἴσος στο πλάτος, με δοτ., *τινι*, με κάποιον ή με κάτι, σε Θουκ.

ἴσο-πλάτων, -ωνος, ὁ, ἴσος με τον Πλάτωνα, σε Ανθ.

ἴσο-πληθής, -ές, ἴσος σε αριθμό ή ποσότητα, *τινι*, με κάποιο πρόσωπο ή πράγμα, σε Θουκ.

ἰσό-πρεσβυς, -υ, ὁμοιος με ηλικιωμένο, σε Αισχύλ.

ἰσορροπία, ή, ισορροπία, ζύγιασμα, σε Πλάτ.

ἰσόρ-ροπος, -ον (ρόπη), αυτός που βρίσκεται σε ισορροπία, ισοζυγία, λέγεται για τη ζυγαριά, σε Πλάτ.· μεταφ., λέγεται για την τύχη, σε Αισχύλ.· επίσης, λέγεται για διαμάχη, σύγκρουση, σε Ευρ.· με δοτ., ισοδύναμος, ισόπαλος με..., σε Ηρόδ.· ὁμοίως, με γεν., *ἰσόρροπος ὁ λόγος τῶν ἔργων*, σε ακριβή ισορροπία προς..., σε Θουκ.

ἴσος, -η, -ον, Επικ. **ἴσος** και **ἔϊσος· I.** ἴσος προς..., ἴδιος με..., ὁμοιος, με δοτ. ή ἀπόλ., σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἴσαπρὸς ἴσα*, λέγεται για δήλωση ἴσων σχέσεων, σε Ηρόδ.· λέγεται για την ανάμειξη κρασιού με νερό, *ἴσος οἶνος ἴσῳ ὕδατι κεκραμένος*, σε Κωμ.· μεταφ., *μηδὲν ἴσον ἴσῳ φέρων*, λέγεται ἀντί «δίκαια και ἐξίσου», σε Αριστοφ. **II. 1.** ισομερώς χωρισμένος, ἴσος, σε Όμηρ., Σοφ.· *τὰ ἴσα*, ἴσο μερίδιο, δίκαιο μέτρο, σε Ηρόδ., Σοφ.· *ἴσαι* (ενν. *ψηφοί*), λέγεται για την περίπτωση της ισοψηφίας, σε Αριστοφ. **2.** στην Αθήνα, λέγεται για την ἴση διανομή ὅλων των πολιτικών δικαιωμάτων, σε Θουκ. κ.λπ.· *τὰ ἴσα*, ἴσα δικαιώματα, ἰσότητα, σε Δημ.· επίσης, *ἡῖση καὶ ὁμοία* (ενν. *δίκη*), σε Θουκ. κ.λπ.· *ἐπ' ἴση τε καὶ ὁμοίῃ*, με ἴσους και ὁμοιους ὁρους, σε Ηρόδ. **III.** λέγεται για πρόσωπα, δίκαιος, αντικειμενικός, αμερόληπτος, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ. **IV.** λέγεται για το ἔδαφος, ἰσόπεδος, ἐπίπεδος, ομαλός, Λατ. *aequus*, *εἰς τὸ ἴσον καταβαίνειν*, λέγεται για στράτευμα, σε Ξεν. **V.** ἐπίρρ., *ἴσως*· ἀλλὰ υπάρχουν και πολλοί ἄλλοι ἐπίρρ. τύποι: **1.** ουδ. ενικ., *ἴσον Κηρί*, ὅσο και τον θάνατο, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἴσον ἐμοί*, ἐξίσου με ἐμένα, στο ἴδ. κ.λπ.· *ἴσον τῷ πρίν*, ἐξίσου ὅπως πρωτύτερα, σε Ευρ.· συχνά, ακολουθ. ἀπό *καί*, *ἴσα καί...*, ἐξίσου, ὁμοια ὅπως..., ὡσάν, Λατ. *aeque ac*, σε Σοφ. κ.λπ.· ἀπόλ., ὁμοίως, στον ἴδ. **2.** με πρόθ., *ἀπὸ τῆς ἴσης*, ἐξίσου, Λατ. *ex aequo*, σε Θουκ.· *ἀπ' ἴσης*, σε Δημ.· *ἐν ἴσῳ*, ἐξίσου, σε Θουκ. κ.λπ.· *ἐξ ἴσου*, σε Ηρόδ., Αττ.· *ἐπὶ ἴσης*, μεταγεν. *ἐπίσης*, *ἐπὶ ἴσης διαφέρειν τὸν πόλεμον*, σε Ηρόδ., Αττ. **VI.** Αττ., συγκρ. *ἰσαίτερος*, σε Ευρ. κ.λπ.

ἴσο-σκελής, -ές (σκέλος)· **1.** αυτός που έχει ἴσα σκέλη, ισοσκελής, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για αριθμούς, αυτοί που μπορούν να διαιρεθούν σε δύο ἴσα μέρη, ἄρτιοι (ὅπως $6 = 3 + 3$), στον ἴδ.

ἴσο-στάσιος, -ον (ἴστημι), ισοβαρής, ἰσόζυγος, *τινι*, σε Πλούτ., Λουκ.

ἰσοτέλεια, ή, κατάσταση του «*ἰσοτελοῦς*», ἰσότητα φόρων και δασμών, σε Ξεν.

ἰσοτέλεστος, -ον (τελέω), κατασκευασμένος ακριβώς ὁμοια· *ἐπίκουρος ἰσοτέλεστος*, σύμμαχος ή φίλος που ἔρχεται με τον ἴδιο τρόπο σε ὅλους, λέγεται για τον θάνατο, σε Σοφ.

ἴσο-τελής, -ές (τέλος), αυτός που πληρώνει ἴσα με ἄλλον, που βαρύνεται με τους ἴδιους φόρους· στην Αθήνα, οι *ἰσοτελεῖς* ἦταν ειδική τάξη των *μετοίκων*, οι οποίοι δεν χρειάζονταν *προστάτη* και δεν πλήρωναν τον φόρο των ξένων (*μετοίκιον*), σε Λυσ. κ.λπ.

ἰσότης, -ητος, ή (ἴσος), ἰσότητα, σε Ευρ. κ.λπ.

ἰσοτῆμία, ή, ἰσότητα προνομίων, σε Λουκ.

ἰσό-τῆμος, -ον (τιμή), αυτός που απολαμβάνει ἴσες τιμές, ἴδια προνόμια, σε Πλούτ. κ.λπ.

ἴσο-φᾶρίζω (φέρω), είμαι ίσος ή ισοδύναμος προς κάποιον, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἴσο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φέρει ή έλκει ίσα βάρη, ισοδύναμος, σε Ομήρ. Οδ.

ἴσο-χειλής, -ές (χειλος), αυτός που βρίσκεται στην ίδια επιφάνεια με τα χείλη αγγείου, σε Ξεν.

ἰσό-χνοος, -ον, αυτός που έχει ίδιο χνούδι με κάποιον, *τινι*, σε Ανθ.

ἰσοψηφία, ή, ισότητα ψήφων, σε Πλούτ.

ἰσό-ψηφος, -ον, I. αυτός που έχει ή λαμβάνει ίσο αριθμό ψήφων, σε Αισχύλ.

II. αυτός που έχει ίση ψήφο με άλλους, ίσο δικαίωμα ψήφου, ίση δύναμη, σε Ευρ., Θουκ.

ἰσό-ψυχος, -ον (ψυχή)· **1.** αυτός που έχει ίση ψυχική ενέργεια, *κράτος ἰσόψυχον*, σε Αισχύλ. **2.** αυτός που έχει όμοια ψυχή ή ίδια αισθήματα, ομόνοος, ομοϊδεάτης, σε Κ.Δ.

ἰσώω[ι], μέλ. -ώσω (ἴσος), εξισώνω κάτι με κάτι άλλο, σε Σοφ., Αριστοφ. κ.λπ. — Μέσ., *ὄνυχας χειρὰς τε ἰσώσαντο*, του επιτέθηκαν εξίσου με νύχια και χέρια, σε Ησίοδ. — Παθ., γίνομαι όμοιος ή ίσος με κάποιον, εξισώνομαι, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.

ιστάμεν, ιστάμεναι, Επικ. αντί *ιστάναι*, απαρ. του *ἴστημι*.

ιστάνω, μεταγεν. τύπος ισοδ. του *ἴστημι*, σε Κ.Δ. κ.λπ.

ἴστασο, προστ. Παθ. ενεστ. του *ἴστημι*.

ιστάω, ισοδ. τύπος του *ἴστημι*, σε Ηρόδ.

ἴστε, β' πληθ. του *οἶδα*.

ἴστημι (αντί *σί-στημι*, αναδιπλ. από $\sqrt{\Sigma TA}$)· **I.** μτβ. χρόνοι, στήνω, ορθώνω, Λατ. sisto, ενεστ. *ἴστημι*, προστ. *ἴστη* ή *ἴστα*, παρατ. *ἴστην*, Επικ. γ' ενικ. *ἴστασκε*· μέλ. *στήσω*, Δωρ. *στᾶσῶ*, αόρ. α' *ἔστησα*, Επικ. γ' πληθ. *ἔστασαν* αντί *ἔστησαν*· ομοίως και Μέσ. αόρ. α' *ἔστησάμην*· **II.** αμτβ., στέκομαι, Λατ. sto· **1.** Ενεργ., αόρ. β' *ἔστην*, Επικ. *στάσκον*, γ' πληθ. *ἔστησαν*, Επικ. επίσης *ἔσταν*, *στὰν* [ᾶ]· προστ. *στήθι*, Δωρ. *στᾶθι*, υποτ. *στῶ*, Επικ. β' και γ' ενικ. *στήης*, *στήη* (αντί *στής*, *στήη*), α' πληθ. *στέωμεν* και *στείομεν* αντί *στῶμεν*· ευκτ. *σταίην*, απαρ. *στήναι*, Επικ. *στήμεναι*· μτχ. *στάς*· παρακ. *ἔστηκα*, υπερσ. *ἐστήκειν*, Αττ. επίσης *εἰστήκειν*· Ιων. γ' ενικ. *ἐστήκεε*· χρησιμ. δυϊκ. και πληθ. παρακ. *ἔστατον*, *ἔσταμεν*, *ἔστατε*, *ἔστασι*, Ιων. *ἐστέασι*· προστ. *ἔσταθι*· υποτ. *ἐστῶ*· ευκτ. *ἐσταίην*· απαρ. *εἰσάναι*, Επικ. *εἰσάμεν*, *εἰσάμεναι*, μτχ. *ἐσώς*, *ἐστῶσα*, *ἐστός*, Ιων. *εἰσέως*, -ῶτος, Επικ. *ἐστήως*, γεν. *ἐσταότος*, αιτ. *ἐσταότα*, ονομ. πληθ. *ἐσταότες*, υπερσ. *εἰστάτην* [ᾶ], *ἔσταμεν*, *ἔστατε*, *ἔστασαν*. **2.** Παθ., *ἴσταμαι*· προστ. *ἴστω*, Επικ. *ἴστασο*· παρατ. *ἰστάμην*, μέλ. *στάθήσομαι* και Μέσ. *στήσομαι*· επίσης (από παρακ. *ἔστηκα*) γ' μέλ. *ἐστήξω* και *ἐστήξομαι*· αόρ. α' *ἐστάθην* [ᾶ]· παρακ. *ἔσταμαι*.

A. Μτβ.: **I.** βάζω κάτι να σταθεί, στήνω, ορθώνω, τοποθετώ, σε Όμηρ. κ.λπ.· τακτοποιώ, παρατάσσω ανθρώπους, σε Ομήρ. Ιλ., Ξεν. **II.** κάνω κάποιον να σταματήσει, σταματώ, αναχαιτίζω, εμποδίζω, σε Όμηρ. κ.λπ.· *στήσαι τήν φάλαγγα*, εμποδίζω τη φάλαγγα, σε Ξεν.· *ἔστησεν τὰ ὄμματα*, τα είχε ακίνητα, τα προσήλωσε, λέγεται για τον Σωκράτη όταν εξέπνευσε, σε Πλάτ.· *ἴστημι τὸ πρόσωπον*, Λατ. componere vultum, σε Ξεν. **III.** **1.** στήνω, *ἴστημι ἰστόν*, στήνω τον αργαλειό ή υψώνω τον ιστό, σε Όμηρ.· ανοικοδομώ, ανεγείρω κτίρια, στήνω αγάλματα, τρόπαια κ.λπ., σε Ηρόδ., Αττ.· *ἰσάναι τινὰ χαλκοῦν*, στήνω για κάποιον χάλκινο ανδριάντα. **2.** σηκώνω, ανεγείρω, ανυψώνω, σε Όμηρ. κ.λπ.· *φυλόπιδα στήσειν*, εγείρω, προκαλώ διαμάχη, σε Ομήρ. Οδ.· στον Μέσ. αόρ. α' , *στήσασθαι μάχην*, στον ιδ. **3.** ορίζω, διορίζω, τοποθετώ, *τινὰ βασιλέα*,

σε Ηρόδ. — Παθ., *ὁ σταθεὶς ὕπαρχος*, στον ίδ. **4.** ιδρύω, καθιερώνω γιορτή, στον ίδ., Αττ. **5.** βάζω, τοποθετώ στην ζυγαριά, ζυγίζω, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *ἴστημί τι πρὸς τι*, ζυγίζω κάτι σε σχέση με κάτι άλλο, σε Ηρόδ. **B.** Παθ. και Αμτβ. χρόνοι Ενεργ.: **I. 1.** είμαι τοποθετημένος, στέκομαι, σε Όμηρ.· συχνά αντί *εἶναι*, βρίσκομαι, υπάρχω, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· με επίρρ., βρίσκομαι σε συγκεκριμένη κατάσταση, *ἵνα χρείας ἔσταμεν*, σε ποιο σημείο ανάγκης ή συμφοράς βρίσκομαστε, σε Σοφ. κ.λπ. **2.** κείμαι, είμαι τοποθετημένος, βρίσκομαι, σε Θουκ. **II. 1.** στέκομαι ακίνητος, αδρανῶ, σταματώ, σε Όμηρ.· κάθομαι άπραγος, σε Ομήρ. Ιλ.· σταματώ, βρίσκομαι σε ηρεμία, στο ίδ. **2.** μεταφ., κάθομαι σταθερός, είμαι σφριγηλός, σε Ξεν. **III. 1.** στέκομαι όρθιος, σηκώνομαι, εξεγείρομαι, σε Ομήρ. Ιλ. λέγεται για άλογα, *ἴστασθαι ὀρθός*, σε Ηρόδ. **2.** ξεκινῶ, αρχίζω, ξεσηκώνομαι, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** χρησιμ. για δήλωση χρόνου, *ἔαρος ἱσταμένοιο*, καθώς ξεκινούσε η άνοιξη, στις αρχές της άνοιξης, σε Ομήρ. Οδ.· *ἔβδομος ἐστήκει μείς*, άρχισε ο έβδομος μήνας, σε Ομήρ. Ιλ.· *τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο*, καθώς ο ένας μήνας τελειώνει και ξεκινά ο άλλος, σε Ομήρ. Οδ.· ο μήνας στον Όμηρ. διαιρείται σε δύο μέρη, *ἱστάμενος και φθίνων*· αλλά, κατά το Αττ. ημερολόγιο, διαιρείται σε τρεις δεκάδες, *ἱστάμενος, μεσῶν, φθίνων*, σε Ηρόδ., Θουκ. **4.** ορίζομαι, διορίζομαι, τοποθετούμαι, *σῆναι ἐς ἀρχήν*, σε Ηρόδ.

ιστίη, Ιων. αντί *ἐστία*· και σαν κύριο όνομα *Ἰστίη* αντί *Ἑστία*.

ιστίον, τό (ιστός), οποιοδήποτε δίχτυ, ιστίο, πανί· *ἰστία στέλλεσθαι, μηρύεσθαι, καθελεῖν*, κατεβάζω ή υψώνω πανιά, σε Ομήρ. Οδ.· *ἄκροισι χρῆσθαι ἰστίοις*, κρατῶ τα πανιά, σε Αριστοφ.

ιστο-βοεύς, -έως, Ιων. γεν. -*ἦρος, ὁ (βοῦς)*, μέρος του ρυμού, δηλαδή του προς τα εμπρός εκτεινόμενου ξύλου της άμαξας από το μέσο του άξονα μέχρι τον ζυγό, που είναι εξάρτημα της άμαξας ή του αρότρου στο οποίο ζεύονται τα υποζύγια, σε Ησίοδ.

ιστο-δόκη, ή (δέχομαι), ξύλο που εξέχει στην πρύμνη και πάνω στο οποίο κατεβάζονταν και στηρίζονταν το κατάρτι, σε Ομήρ. Ιλ.

ἴστον, β' και γ' δυϊκ. του *οἶδα*.

ιστο-πέδη, Δωρ. -**πέδα, ή**, τόπος όπου μπαίνει το κατάρτι, σε Ομήρ. Οδ.

ιστό-ποδες, οί (πούς), μακριά δοκάρια καταρτιού, σε Ανθ.

ιστο-πόνος, -ον, ιστουργός, υφάντης, σε Ανθ.

ιστορέω, μέλ. -*ήσω (ἴστωρ)*· **I. 1.** ερευνῶ, εξετάζω κάτι, μαθαίνω μέσω έρευνας, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· εξετάζω, παρατηρῶ, και με σημασία παρακ., γνωρίζω, σε Αισχύλ. **2.** με αιτ. προσ., εξετάζω, ρωτῶ, σε Ηρόδ., Ευρ. — Παθ., εξετάζομαι, ανακρίνομαι, σε Ευρ.· με αιτ. προσ. επίσης, ζητῶ πληροφορίες για κάποιον, ρωτῶ για κάποιον, σε Σοφ., Ευρ. **3.** με διπλή αιτ., ρωτῶ, ανακρίνω κάποιον για κάτι, σε Ευρ. **4.** απόλ., εξετάζω, ρωτῶ, σε Ηρόδ. **II.** εξιστορῶ, διηγούμαι ό,τι έχω μάθει, σε Αριστ., Λουκ.

ιστορία, Ιων. -**ίη, ή, I. 1.** μάθηση μέσω έρευνας, αναζήτηση, έρευνα, σε Ηρόδ., Πλάτ. **2.** γνώση που έχει αποκτηθεί με αυτόν τον τρόπο, συλλεγόμενη τοιουτοτρόπως πληροφόρηση, σε Ηρόδ. **II.** έγγραφη έκθεση ερευνών κάποιου, διήγηση, ιστορία, σε Αριστ.

ιστορικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή χαρακτηρίζει την ιστορική έρευνα, ιστορικός, σε Πλούτ.

ιστός, ὁ (ἴστημι), οτιδήποτε τοποθετεῖται και στέκεται όρθιο· **I.** κατάρτι πλοίου· *ἰστὸν στήσαι ή στήσασθαι*, υψώνω κατάρτι, σε Όμηρ.· ραβδί, μπαστούνι, βέργα, σε Ηρόδ. **II. 1.** ιστός αργαλειού, που στεκόταν όρθιος αντί να είναι οριζόντιος, σε Όμηρ.· *ἰστὸν στήσασθαι*, στήνω τον ιστό και ξεκινῶ

την ύφανση, σε Ησίοδ.: *ίστον ἐποίχεσθαι*, κινούμαι από το ένα μέρος του ιστού προς το άλλο, γιατί ο υφάντης έπρεπε να βαδίζει από το ένα μέρος στο άλλο και το αντίθετο, σε Όμηρ. **2.** στημόνι που ήταν προσαρμοσμένο στον ιστό, δίχτυ, ύφασμα, στον ιδ.

ιστό-τονος, -ον (τείνω), αυτός που είναι τεντωμένος στον ιστό, στον αργαλειό, σε Αριστοφ.

ιστουργέω, μέλ. *-ήσω*, δουλεύω στον αργαλειό, υφαίνω, σε Σοφ.

ιστουργία, ή, υφαντική (τέχνη), σε Πλάτ.

ιστ-ουργός, ό ή ή (*ἔργω), εργαζόμενος στον αργαλειό, υφαντουργός.

ἴστω, γ' ενικ. προστ. του *οἶδα*.

ιστώ, Δωρ. αντί *ίστοῦ*, γεν. του *ίστός*.

ἴστωρ ή ἴστωρ, -ορος, ό, ή (οἶδα): **I.** σοφός άνδρας, αυτός που γνωρίζει το δίκαιο, δικαστής, κριτής, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** ως επίθ., γνώστης, ειδήμων, σε Ησίοδ.: *ἴστωρ τινός*, γνώστης κάποιου πράγματος, σε Σοφ.

ισχάδιον[ἄ], τό, υποκορ. του *ισχάς*, σε Αριστοφ.

ἴσχ-αιμος, -ον (ἴσχω, αἷμα), αυτός που σταματά το αίμα, αιμοστατικός, σε Λουκ.

ισχᾶλέος, -α, -ον, ποιητ. αντί *ισχνός*, λεπτός, αδύνατος, σε Ομήρ. Οδ.

ισχᾶνάω, I. Επικ. επιτετ. τύπος αντί *ισχάνω*, Επικ. γ' ενικ. *-άα*, παρατ.

ισχανάασκον — Παθ., Επικ. γ' πληθ. ενεστ. και παρατ. *ισχανόωνται*, *ισχανόωντο*: επέχω, περιμένω, σε Όμηρ. **II.** με γεν., επιθυμώ σφόδρα, ποθώ, στον ιδ.

ισχάνω[ἄ], Επικ. επιτετ. τύπος του *ἴσχω*: κωλύω, εμποδίζω, αναχαιτίζω, σε Ομήρ. Ιλ.: με γεν., εμποδίζω από κάτι, σε Ησίοδ.

ισχάς, -άδος, ή (ισχνός), ξηρό σύκο, σε Αριστοφ.

ισχίον, τό, 1. κοίλο μέρος του σώματος που υποδέχεται την κεφαλή του μηρού. **2.** στον πληθ., τα σαρκώδη μέρη γύρω από το ισχίο, μηροί, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. (αμφιβ. προέλ.).

ισχναίνω, μέλ. *-ᾶνῶ*, αόρ. *α' ἴσχνα̃να*, Ιων. *-ηνα* (*ισχνός*): αποξηραίνω ή αποστεγνώνω, αποστραγγίζω, σε Ηρόδ., Αττ.: μεταφ., *θυμὸν ἴσχναίνειν*, καταπραύνω «ανακατεμένο» στομάχι, σε Αισχύλ.: *τὴν τέχνην ἴσχνανα*, εξευγένισα την τέχνη (την Τραγωδία), σε Αριστοφ.

ισχνο-πάρειος, -ον (παρειά), αυτός που έχει πολύ αδύνατα μάγουλα, σε Ανθ.

ισχνός, -ή, -όν (ἴσχω), αδύνατος, ξηρός, μαραμένος, αποστραγγισμένος, σε Αριστοφ.

ισχνό-φωνος, -ον (φωνή), αυτός που έχει λεπτή, αδύνατη ή οξεία φωνή: αυτός που δυσκολεύεται να μιλήσει, αυτός που τραυλίζει, σε Ηρόδ.

ισχυρίζομαι, μέλ. Αττ. *-ιοῦμαι*, αόρ. *α' ἰσχυρῖσάμην*, αποθ. (*ισχυρός*): **I.** ισχυροποιούμαι, γίνομαι δυνατός, ανακτώ, κερδίζω δύναμη, σε Ξεν. **II. 1.** υποστηρίζω με περηφάνια, εμμένω, επιμένω σε κάτι, με μτχ., σε Θουκ.: ιδίως, ισχυρίζομαι επίμονα, με πείσμα, στον ιδ., σε Πλάτ. **2.** έχω πλήρη, πάγια πεποίθηση, εμμένω σε κάτι, με δοτ., σε Δημ.

ισχυριστεόν, ρημ. επίθ., αυτό για το οποίο κανείς πρέπει να δείξει επιμονή, σε Πλάτ.

ισχυρός, -ά, -όν (ισχύς): **I. 1.** δυνατός, ακμαίος, ρωμαλέος, σε Ηρόδ., Σοφ.: *τὸ ἰσχυρόν*, δύναμη, ισχύς, σε Θουκ.: *τὰ ἰσχυρότατα*, τα πιο ισχυρά στηρίγματα, στον ιδ.: *τραχύς, σκληρός, χθών*, σε Αισχύλ. **2.** επίμονος, δυνατός, υπερβολικός, σε Ηρόδ., Θουκ. **II.** επίρρ. *-ρῶς*, δυνατά, με πλήρη ισχύ, σε Θουκ.: υπερβολικά, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἰσχύς, -ύος[υ], ἡ (πιθ. συγγενές προς τα ἔχω, ἴσχω)· **I. 1.** δύναμη σώματος, σε Αττ., Ησίοδ.· λέγεται για οχυρωμένη θέση, σε Θουκ. **2.** δύναμη, εξουσία, ισχύς, κράτος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *κατ' ἰσχύν*, αναγκαστικά, στον ιδ.· *πρὸς ἰσχύος χάριν*, σε Ευρ. **II.** στρατιωτική δύναμη, σε Ξεν.

ἰσχύω[υ], μέλ. -ύσω [υ], αόρ. α' ἴσχυσα, παρακ. ἴσχυκα (ἰσχύς)· 1. είμαι σωματικά ακμαίος, σε Σοφ., Ξεν. κ.λπ. **2.** είμαι δυνατός, ισχυρός, κραταίος, επικρατώ, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *πλέον, μεῖζον ἰσχύω*, σε Ευρ.· *ἰσχύω παρά τινι*, ἔχω δύναμη ή επιρροή πάνω σε κάποιον, σε Θουκ.

ἴσχω, τύπος του ἔχω που απαντά μόνο σε ενεστ. και Ενεργ. παρατ. *ἴσχον*· Επικ. απαρ. *ἰσχέμεναι, ἰσχέμεν*· **I. 1.** κωλύω, εμποδίζω, αναχαιτίζω, περιορίζω, σε Όμηρ.· με γεν., συγκρατώ, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. κ.λπ.· επίσης, *ἴσχω τινά μὴ πράσσειν*, στον ιδ. **2.** αμτβ., *ἴσχε, στάσου! σταμάτα!*, σε Αισχύλ.· λέγεται για πλοία, είμαι αγκυροβολημένος, σε Θουκ.· ομοίως, με αμτβ. σημασία στην Παθ., *ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἴσχεο*, σε Όμηρ.· με γεν., *ἴσχεσθαί τινος*, απέχω, απομακρύνομαι από κάτι, σε Ομήρ. Οδ.· *ἴσχετο ἐντούτῳ*, απρόσ., εδώ σταμάτησε, διακόπηκε (ή διαπραγμάτευση). **II. 1.** ἔχω στην κατοχή μου, διατηρώ, κρατώ, κατέχω, φυλάω σαν κτήμα μου, σε Ηρόδ., Αττ.· ἔχω γυναίκα, σύζυγο, σε Ηρόδ.· εγκυμονώ, κυοφορώ, στον ιδ. **2.** αμτβ. όπως το ἔχω, με επίρρ. ή επίθ., *ἴσχω χαλεπότερον*, σε Θουκ.

ἰσωνία, ἡ (ὠνή), ισότητα τιμής, ισοτιμία, δίκαιη τιμή, σε Αριστοφ.

ἴσως, I. επίρρ. του ἴσος, εξίσου, με όμοιο τρόπο, σε Σοφ.· υπερθ. *ἰσαίτατα*, σε Πλάτ. **II.** δίκαια, ισόποσα, σε Δημ. **III.** πιθανόν, ίσως, ενδεχομένως, σε Ηρόδ., Αττ.· στην Αττ., συχνά συνδέεται με το ἄν ή τάχ' ἄν, σε Σοφ. κ.λπ. **IV.** με αριθμητικό, περίπου, σε Αριστοφ.

ἴσωσα, αόρ. α' του ἰσώω.

Ἰταλία, Ιων. -ίη, ἡ, η Ιταλία, σε Ηρόδ. κ.λπ.

Ἰταλιώτης, -ου, ό, Ιταλιώτης, δηλ. Έλληνας κάτοικος της Ιταλίας, σε Θουκ.· θηλ. -ῶτις, -ιδος, επίθ., Ιταλική, στον ιδ.

Ἰταλός, ό, Ιταλός· ως επίθ., σε Ανθ.

ιταλός, ό, = ταῦρος, απ' όπου λέγεται ότι προήλθε η ονομασία της Ιταλίας, πρβλ. Λατ. vitulus.

ιταμός[ι], -ἡ, -όν (εἴμι, ibo), ορμητικός, γρήγορος, απρόσεχτος, παράτολμος, ασυλλόγιστος, αναίσχυντος, Λατ. audax, σε Αισχύλ., Δημ.

ιτέα, Ιων. **ιτέη, ἡ, I.** ιτιά, Λατ. salix, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **II.** ασπίδα καλυμμένη με γύψο ή δέρμα βοδιού, σε Ευρ.

ιτέϊνος[ιτ], -ἡ, -ον, προερχόμενος από την ιτιά, Λατ. salignus, σε Ηρόδ.· κατασκευασμένος από κλαδιά ιτιάς, σε Θεόκρ.

ιτέον, ρημ. επίθ. του εἴμι (ibo), αυτό που πρέπει να φύγει, σε Πλάτ.

ἴτην, γ' δυϊκ. του εἴμι (ibo).

ἴτης, -ου, ό, = *ιταμός*, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ιτητέον, = *ιτέον*, σε Αριστοφ.

ιτός, -ἡ, -όν (εἴμι, ibo), προσπελάσιμος, διαβατός, σε Ανθ.

ιτρίνεος, -α, -ον, όμοιος με ἴτρια (= είδος πλακούντων από σουσάμι και μέλι), σε Ανθ.

ἴτριον, τό, είδος πλακούντα από σουσάμι και μέλι, σε Αριστοφ.

ἴττω, Βοιωτ. αντί ἴστω, γ' ενικ. προστ. του οἶδα· ἴττω Ζεύς, ο Δίας ας είναι μάρτυρας! μάρτυράς μου ο Δίας!, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ἴτυς[ι], -υος, ἡ, κύκλος κατασκευασμένος από ιτιά (πρβλ. **ιτέα**), λέγεται για την περιφέρεια ενός τροχού, σε Ομήρ. Ιλ.· εξωτερικό μέρος ή περιφέρεια ασπίδας, σε Ησίοδ., Ηρόδ.· κυκλική, στρογγυλή ασπίδα, σε Ευρ., Ξεν.

ἴτω[ι], γ' ενικ. προστ. του *εἶμι* (ibo), άφησέ τον ή άσ' τον να φύγει, ας φύγει, σε Όμηρ., Αττ.

ἴτων, γ' δυϊκ. και επίσης πληθ. του *εἶμι* (ibo).

ἰυγή[υ], ή (**ιύζω**), ιαχή, κραυγή, βοή, λέγεται για τους ανθρώπους που βρίσκονται σε πόνο, οδύνη, σε Χρησμ. παρ' Ηροδ., Σοφ.

ἰυγμός, ό (**ιύζω**)· **I.** βοή, κραυγή χαράς, σε Όμήρ. Ιλ. **II.** κραυγή πόνου, στριγγιλιά, ουρλιαχτό, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἰυγξ, ἰυγγοσ, ή (**ιύζω**)· **1.** σουσουράδα, ονομαζόμενη έτσι από την κραυγή της· οι αρχαίες μάγισσες συνήθιζαν να τη δένουν σ' έναν τροχό, πιστεύοντας πως καθώς γύριζε, εἴλκυαν έτσι τις καρδιές των ανδρών και τους έκαναν να υπακούουν, σε Ξεν., Θεόκρ. **2.** μεταφ., ξόρκι, φίλτρο, γοητεία, φλογερή επιθυμία, πόθος για κάτι, με γεν., σε Αισχύλ.

ιύζω, αόρ. α' *ἰύξα (ιού)*, φωνάζω, κραυγάζω, σε Όμηρ.· έπειτα, κραυγάζω, στενάζω από πόνο ή θλίψη, σε Αισχύλ., Σοφ. (το *ι* σε Επικ. και Πίνδ.· το *ι* σε Σοφ.).

ἰυκτής[τ], -οῦ, **ό** (**ιύζω**), αυτός που φωνάζει ή κραυγάζει· επίσης, τραγουδιστής, ψάλτης, αυλητής, σε Θεόκρ.

ἰφθίμος, -η, -ον ή -ος, -ον (**ἴφι, ἴφιος**), ισχυρός, δυνατός, ρωμαλέος, σε Όμήρ. Ιλ.· λέγεται για τις γυναίκες, εύρωστη, ευπρεπής, κόσμια, σε Όμηρ.

ἴφι, Επικ. επίρρ., αρχαία δοτ. του *ἴς*, δυνατά, ισχυρά, κραταιά, σε Όμηρ.

ἰφῖ-γένειά[ιφ], ή (**γίγνομαι**), αυτή που έχει γεννηθεῖ δυνατή· ως κύριο όνομα, Ιφιγένεια, κόρη του Αγαμέμνονα, σε Τραγ.· *Ιφιάνασσα*, σε Όμηρ.

ἴφιος, -α, -ον (**ἴφι**), παχύς, ευτραφής, λέγεται για πρόβατα, σε Όμηρ.

ἰχθυάζομαι, αποθ., = το επόμ., σε Ανθ.

ἰχθυάω (**ιχθύς**)· **I.** ψαρεύω, αλιεύω, Επικ. παρατ. *ἰχθυάσκον*, σε Όμήρ. Οδ.· με αιτ., Επικ. γ' ενικ. *ἰχθυάα*, στο ιδ. **II.** παίζω (ως ψάρι), σε Ησίοδ.

ἰχθυβολεύς, -έως, ό, = *ἰχθυβόλος*, σε Ανθ.

ἰχθυβολέω, μέλ. -ήσω, αλιεύω, ψαρεύω, «καμακώνω» ψάρια, σε Ανθ.

ἰχθυ-βόλος, -ον (**βάλλω**)· **I. 1.** αυτός που ψαρεύει, «καμακώνει» ψάρια· *ἰχθυβόλος μηχανή*, λέγεται για την τρίαινα, σε Αισχύλ. **2.** ως ουσ., ψαράς, αλιέας, σε Ανθ. **II.** Παθ., *ἰχθυβόλος θήρα*, άγρα ψαριών αλιευμένων με καμάκι, τρίαινα, στο ιδ.

ἰχθυ-βόρος, -ον (**βιβρώσκω**), αυτός που τρώει ψάρια, σε Ανθ.

ἰχθύδιον, τό, υποκορ. του *ἰχθύς*, μικρό ψάρι, ψαράκι, σε Ανθ.

ἰχθυ-δόκος, -ον (**δέχομαι**), αυτός που κρατά ή δέχεται μέσα του ψάρια, σε Ανθ.

ἰχθυηρός, -ά, -όν (**ιχθύς**), κατάλληλος για υποδοχή ψαριών, δηλ. βρώμικος, ακάθαρτος, σε Αριστοφ.

ἰχθυο-ειδής, -ές (**εἶδος**), αυτός που έχει σχήμα ψαριού, *λεπίδος ἰχθυοειδέος*, σε Ηρόδ.

ἰχθυόεις, -εσσα, -εν (**ιχθύς**)· **I.** αυτός που είναι γεμάτος ψάρια, σε Όμηρ. **II.** αυτός που αποτελείται από ψάρια, σε Ανθ.

ἰχθυο-θηρητήρ, -ῆρος, ό (**θηράω**), αλιευτής ψαριών, ψαράς, αλιέας, σε Ανθ.

ἰχθυο-λύμης[λυ], -ου, **ό** (**λύμη**), αυτός που λυμαίνεται, καταστρέφει τα ψάρια, σε Αριστοφ.

ἰχθυο-τρόφος, -ον, αυτός που εκτρέφει ψάρια, αυτός που είναι γεμάτος από ψάρια, σε Πλούτ.

ἰχθυο-φάγος, -ον (**φᾶγειν**), αυτός που τρέφεται με ψάρια· *οἱ ἰχθυοφάγοι ἄνδρες*, οι ψαροφάγοι, φυλή του Αραβικού Κόλπου, σε Ηρόδ.

ιχθυ-παῖγής, -ές (πήγνυμι), αυτός που διατρυνά, που διαπερνά τα ψάρια, σε Ανθ.

ιχθύς[υ], -ύος[υ], ό, αιτ. *ιχθύν*, έπειτα *ιχθύα*· κλητ. *ιχθύ*· πληθ. *ιχθύες*, αιτ. *ιχθύας*, συνηρ. *ιχθυς*· **I.** ψάρι, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** στον πληθ., *οί ιχθύες*, παραγορά των Αθηνών, σε Αριστοφ.

ιχθύσι-ληϊστήρ, -ήρος, ό, κλέφτης ψαριών, σε Ανθ.

ιχθυ-φάγος[α], -ον, = *ιχθυοφάγος*, σε Ανθ.

ιχθυώδης, -ες, = *ιχθυοειδής*· επίσης, όπως το *ιχθυόεις*, γεμάτος από ψάρια, σε Ηρόδ.

ιχναίος, -α, -ον (ΐχνος), αυτός που παρακολουθεί κάποιον κατά πόδας, σε Όμηρ. Έμν.

ιχνεία, ή (ΐχνος), ιχνηλασία βάσει της μυρωδιάς, λέγεται για κυνηγετικά σκυλιά, σε Ξεν.

ιχν-ελάτης, -ου, ό, αυτός που ακολουθεί τα χνάρια, ιχνηλάτης, σε Ανθ.

ιχνεύμων, -ονος, ό (ιχνεύω), ιχνηλάτης· αιγυπτιακό ζώο όμοιο με νυφίτσα, το οποίο ανίχνευε τα αυγά των κροκόδειλων, σε Αριστ.

ΐχνευσις, -εως, ή, ιχνηλασία, ανίχνευση, σε Ξεν.

ιχνευτής, -οϋ, ό, I. ιχνηλάτης, ανιχνευτής· *ιχνευτής κύων*, κυνηγετικός σκύλος που ανιχνεύει και βρίσκει το θήραμα δια της όσφρησης, σε Ανθ. **II.** = *ιχνεύμων*, σε Ηρόδ.

ιχνεύω, μέλ. -σω (ΐχνος)· **1.** ιχνηλατώ, ανιχνεύω, εντοπίζω, σε Σοφ., Ευρ.· μεταφ., *τήν ψήφον ιχνεύων κατά σοϋ*, αναζητώντας την ψήφο της καταδίκης, σε Αριστοφ. **2.** *ιχνεύω όρη*, περιέρχομαι τα βουνά κυνηγώντας, σε Ξεν.

ΐχνιον, τό (ΐχνος), ίχνος, πατημασιά, αποτύπωμα, σε Όμηρ.

ιχνο-πέδη, ή, είδος δεσμού ή παγίδας, σε Ανθ.

ΐχνος, -εος, τό, 1. ίχνος, πατημασιά, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· μεταφ., ένδειξη, στοιχείο, σε Τραγ. **2.** ποιητ., πόδι ή κνήμη, σε Ευρ.

ιχνο-σκοπέω, μέλ. -ήσω, εξετάζω το αποτύπωμα, ερευνώ τα ίχνη, σε Αισχύλ.

ιχώρ[ι], -ώρος, ό, αιθέριος χυμός που ρέει στις φλέβες των θεών, σε Ομήρ.

Ιλ.· Επικ. αιτ. *ιχώ* αντί *ιχώρα*, στο ίδ.· έπειτα, απλώς, αίμα, σε Αισχύλ.

ΐψ, ό, γεν. *ΐπός [ι]*, ονομ. πληθ. *ΐπες (ΐπτομαι)*· σκουλήκι που τρώει κέρατα και ξύλα, σε Ομήρ. Οδ.

ΐψαο, Επικ. β' ενικ. αορ. α' του *ΐπτομαι*.

ΐω, υποτ. του είμι (ίβο).

ΐώ, συνηρ. αντί ΐάου, προστ. του ΐάομαι.

ΐώ, 1. επιφών. χαράς, όπως το Λατ. *io triumphe!*, σε Τραγ. **2.** επιφών. θλίψης ή πόνου, *ΐώ δύστανος*, σε Σοφ.

Ίώ[ι], Ίοϋς, ή, αιτ. *Ίοϋν*, κλητ. *Ίοϊ*, σε Αισχύλ.· Ίώ, κόρη του Ινάχου, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ΐωά, = ΐώ, σε Αισχύλ.

ΐώγα, Βοιωτ. αντί έγωγε.

ΐωγή, ή, σκεπή, *Βορέω ύπ' ΐωγῇ*, κάτω από καταφύγιο από τον βόρειο άνεμο, σε Ομήρ. Οδ. (αμφίβ. προέλ.).

ΐωή, ή (αϋώ), κάθε είδους δυνατός ήχος· βοή ή κραυγή ανδρών, σε Ομήρ. Ιλ.· ήχος λύρας, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για άνεμο και φωτιά, σε Ομήρ. Ιλ.

ΐωκή, ή (διώκω), καταδίωξη, κυνηγητό, σε Ομήρ. Ιλ.· *Ίωκή* προσωποποιημένο, στο ίδ.· μεταπλασμένη αιτ. *ΐώκα* (όπως αν προερχόταν από το *ΐώξ*), στο ίδ.

Ίων, -ωνος, ό, Ίων, γιος του Ξούθου (ή του Απόλλωνα) και της Κρέουσας, από τον οποίο ξεπήδησε η Ιωνική φυλή, σε Ηρόδ.· *οί Ίωνες*, οι Ίωνες.

ἰώνγα, Βοιωτ. αντί ἔγωγε.

ἰωνιά, -ᾱς, ἥ (ἶον), λειμώνας από μενεξέδες, λιβάδι γεμάτο από βιολέτες, Λατ. violarium, σε Αριστοφ.

Ἰωνικός, -ή, -όν, Ιωνικός, δηλ. εκθηλυσμένος, θηλυπρεπής, σε Αριστοφ.

ἰῶτα, το γράμμα γιώτα· παροιμ., λέγεται για οποιοδήποτε πολύ μικρό πράγμα, το πιο μικρό των γραμμάτων (το Εβρ. jôd), σε Κ.Δ.

ἰωχμός[ι], ὅ, = ἰωκή, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.